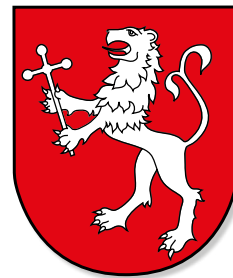

Zákamenčan

Do každej rodiny v Zákamennom

Občasník obce Zákamenné

Marec 2023 Vychádza bezplatne od apríla 2003

ZÁKAMENNÉ MÁ MAJSTERKU SVETA

Vždy som bola športový typ, už na základnej škole som chodila na atletiku, veľmi rada som behávala a hrala volejbal či basketbal.

Takže som mala vždy k športu nejako blízko. Moja fitness cesta sa začala na strednej škole, na internáte som sa nudila a tak som začala chodiť

do fitka, klasická malá posilňovňa s pár kotúčmi a jedným drepovacím stojanom. Nejakou ma to pohltilo a tak som chodievala pravidelne. Cvičila som len pre radosť, chcela som byť hlavne fit a cítiť sa dobre vo svojom tele. Neskôr som začala v tichu sledovať fitness súťaže, ale vtedy mi ani vo sne nenapadlo, že by som sa aj ja mohla niekedy takto vypracovať, postaviť sa tam a zažiť si to celé. Až jedného dňa sa ma spýtal môj švager, (on je kulturista) či by som sa nechcela skúsiť pripraviť na súťaž v kategórii bikini fitness. Videl vo mne potenciál, tak ma o ňom presvedčil a spravili sme všetko, čo bolo v mojich silách.

Toto je veľmi subjektívny šport a hodnotí sa nielen postava, ale celková prezentácia, vizáž a dojem. Asi najtvrdším orieškom je pózovanie. Môžeš mať skvelú postavu, no ak ju nebudeš vedieť prezentovať, na dobré umiestnenie môžeš zabudnúť.

Je fakt, že 70% úspechu predstavuje strava. A na súťaž bez niekoľko mesačnej až ročnej prípravy vo fitku sa ísť nedá. Celková stavba tela, jeho symetria a množstvo svalovej hmoty sa odvíja od tvrdého tréningu v posilňovni.

Čo sa týka mojej stravy, ja si idem stále tento životný štýl. V príprave je to trochu striktniejšie, ale keď si to vieš nastaviť aj v hlave, tak sa to dá. Nerobím žiadne extrémny, radšej absolvujem diétu postupne, nech sa telo adaptuje a nerobím mu šoky.

Dôležitú rolu zohráva psychika a pevná vôľa. Ale ako sa hovorí, keby to bolo ľahké, robil by to každý.

Úspechy neprišli hneď, napríklad prvú sezónu v roku 2019 som sa Pokračovanie na str. 2

Darinka Vlčáková...

Dokončenie zo str. 1
neprebojovala ani do finále, ale dôležité je sa nevzdávať.

Po 2 rokoch súťaženia a tvrdej disciplíny som si vybojovala už aj nejaké prvé priečky a to ma veľmi nakoplo, pretože ten pocit, že všetka tá drina za to stála, je neopísateľný.

Moja najúspešnejšia sezóna je určite jar a jeseň 2022 – na jar som získala titul majsterky Slovenska žien a juniorov a v Španielsku som si vybojovala titul Majsterky Európy a na jeseň som na Majstrovstvách sveta v Južnej Kórei získala titul majsterky sveta vo svojej kategórii junior bikini fitness. Takže som dosiahla svoje juniorske maximum a ďalšiu sezónu nastúpim už len v ženskej kategórii. Tam je konkurencia podľa mňa väčšia a o to viac ma to motivuje prísť lepšia ako naposledy.

Za tieto úspechy vďačím všetkým mojim priateľom, rodine a hlavne môjmu trénerovi, pretože ma šetril chválou až do posledného dňa, aby som nepoľavila a zlepšovala sa zo súťaže na súťaž.

Darina Vlčáková

ŠTATISTIKA OBYVATEĽOV OBCE ZÁKAMENNÉ ZA ROK 2022

Počet obyvateľov k 31. 12. 2022

5628

z toho mužov

2817

žien

2811

Muži od 18 – 60

1709

slobodní

2782

Ženy od 18 – 55

1530

manželia

2458

Deti do 15

1283

ovdovelí

260

Deti od 15 – 18

237

rozvedení

128

Dôchodcovia

869

Narodení

94

- 42 chlapcov, 52 dievčat

Najčastejšie mená narodených 2022: Peter 3x, Sebastián 3x
Ester 3x, Nina 3x

Nové mená :

Amanda, Aleš, Artúr, Glória, Izabela, Jennifer,
Jeremiáš, Jonatán, Liana, Matthias, Melissa, Noemi

Zosnulí

40

- 22 – mužov, 18 – žien

Priemerný vek úmrtia **65,97**, zomrelo 8 ľudí do 60 rokov

Odsťahovaní

68

- 30 – mužov, 38 – žien

Prisťahovaní

35

- 17 – mužov, 18 – žien

Sobášov

31

- sobášení v Zákamennom

31

- sobášení inde

Počet rozvodov v roku 2022

9

Cudzinci žijúci v obci s trvalým pobytom

13

Prírastok obyvateľov za rok 2022

+ 21

obyvateľov

Priemerný vek občanov obce Zákamenné

je

33,73 rokov

Polosirôt do 18 rokov k 31. 12. 2022 je

19

Na prechodný pobyt je v obci prihlásených

102

ľudí

Najstarší občan obce má

89

rokov (Teofil Žatkuľák)

Najstaršia občianka obce má

97

rokov (Apolónia Florková)

Súpisných čísel v obci je

1580,

Ulic v obci

41V **16** bytových domoch sa nachádza**117**

bytov

Obývané rodinné domy

1210

Neobývané rodinné domy

231

Priemyselné budovy

110

Polyfunkčné budovy

13

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Po uskutočnených voľbách do orgánov samosprávy obcí začalo Obecné zastupiteľstvo obce Zákamenné (OZ) na svojom ustanovujúcom zasadnutí dňa 25. 11. 2022 v novom zložení.

Za starostu obce bol opätovne zvolený Mgr. Peter Klimčík s počtom 1 692 hlasov, čo predstavuje 73,54 % z celkového počtu hlasov.

Kandidáti na poslancov obce vo volebnom obvode č. 1 boli zvolení nasledovne: Marek Beňuš, Ferdinand Belicaj, Karol Fedor, Ing. Michal Ferenčík, PhD., Ing. Eduard Kakus, PhD. Andrej Janoťák, Viktória Večerková, Ing. Ján Godiš, Pavol Hrkulák, Milan Grofčík, PaedDr. Marcela Bolibruchová, PhD. Mgr. Peter Klimčík.

Starosta obce informoval poslancov, že za svojho zástupcu po vzájomnej dohode ustanovil a poveril poslanca Ing. Eduarda Kakusa.

Poslanci zvolili poslanca Karola Fedora za poslanca povereného zvoliť a viesť zasadnutia OZ v prípadoch podľa § 12 ods. 2 prvá veta, ods. 3 tretia veta, ods. 5 piata veta a ods. 6 tretia veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Taktiež bolo potrebné určiť a poveriť poslanca OZ, ktorý bude pôsobiť ako druhý sobášiaci v prípade neprítomnosti starostu obce. Poslanci hlasovaním jednomyslelné schválili za druhého sobášiacieho poslanca PhDr. Andreja Janoťáka.

Obecné zastupiteľstvo tak tiež schválilo žiadosti o dotáciu a finančné príspevky.

• Žiadosť o dotáciu – OZ Športový klub DÚHA

Poslanci hlasovaním (za: 11) schválili poskytnutie dotácie z rozpočtu obce Zákamenné na rok 2023 vo výške 5000,00 € na športovú činnosť pre OZ Športový klub DÚHA, Ulica Podkamennej 53/20, Zákamenné, IČO: 53 662 610 pod vedením pani Moniky Belicajovej.

• Žiadosť o finančný príspevok – biatlonisti Benjamín a Sebastián Belicajoví

Poslanci hlasovaním (za: 11) schválili poskytnutie finančného príspevku z rozpočtu obce Zákamenné na rok 2023 vo výške 2 500 € na zakúpenie športových potrieb pre súrodencov biatlonistov Benjamína a Sebastiána Belicajových zastúpených rodičmi Róbert a Monika Belicajoví.

• **Žiadosť o dotáciu – Zákamenskú harmoniku – OZ Gazdovská technika**
Poslanci hlasovaním (za: 11) schválili poskytnutie dotácie z rozpočtu obce Zákamenné na rok 2023 vo výške 2 000 € na realizáciu akcie Zákamenskú harmoniku pre OZ Gazdovská technika, zastúpené predsedom p. Jozefom Brišákom.

Zasadnutie OZ 17. 12. 2022

Starosta uviedol, že na pracovnom stretnutí poslancov bol návrh rozpočtu na rok 2023 prediskutovaný spolu s ekonómkou Ing. Dominikou Beňušovou. Pri tvorbe sa vychádzalo z prognóz, nakoľko nie je schválený ešte štátny rozpočet. Rozpočet je živý materiál, v priebehu roka je možné ho meniť. Poslanci hlasovaním (za: 11) jednomyslelné schválili programový rozpočet obce Zákamenné na rok 2023 s výhľadom do roka 2025 podľa predloženého návrhu. Je zverejnený na stránke obce.

Návrh Všeobecne záväzného nariadenia (VZN) o miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na území obce Zákamenné bol vyvesený na úradnej tabuli obce a webovom sídle obce v zákonom stanovenej lehote. Poslanci sa mohli k nemu vyjadriť, bol prediskutovaný aj na pracovnom stretnutí. Odpadu je veľa, rušia sa niektoré skládky, sumy za vývozy sú teda vyššie a z toho dôvodu je potrebné zvýšiť poplatky za odpad, momentálne t.j. o 1,00 €. Túto tému bude však potrebné rozobrať podrobnejšie v budúcom roku a nájsť najlepší spôsob podmienok vývozov.

Nakoľko neboli žiadne nové pripomienky, poslanci prerokovali tento návrh a hlasovaním (za: 11) sa jednomyslelné uzniesli na prijatí VZN č. 1/2022 o miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na území obce Zákamenné. Je zverejnený na stránke obce.

• Projekt jednoduchých pozemkových úprav PJPU

Starosta uviedol, že geodét Ing. Dibdiak už pripravil návrh lokalít, v ktorých je možné realizovať pozemkové úpravy. Jedná sa iba o lokality, ktoré sú v územnom pláne a ktoré mali už aj občania záujem riešiť. Ak sa podarí zrealizovať, všetky pozemky budú vhodné na individuálnu bytovú výstavbu, cca 30 ha pozemkov. Poslancom boli návrhy rozdane k nahliadnutiu. Lokality boli vybrané v každej časti obce, po stretnutiach s ľuďmi boli zapracované do úprav, je predpoklad, že minimálne 2/3 vlastníkov budú súhlasiť s týmito úpravami. Zároveň sa treba zamyslieť do budúcnosti nad poplatkom za rozvoj, aby sa mohla potom po skončení PJPU budovať postupne infraštruktúra, čo bude predmetom komisie výstavby. Ing. Godiš sa informoval o pozemky nad ihriskom, či sú obecné alebo cirkevné, a či je to už nejako vybavené a odsúhlasené. Starosta uviedol, že aj s cirkvou prebehnú rokovania, pozemky budú rozparcelované, je predpoklad súhlasu.

Ing. Eduard Kakus sa informoval o cestu v časti Špitál. Starosta informoval, že pri posledných zmenách ÚP bola táto lokalita vylúčená Okresným úradom Žilina, boli stretnutia s majiteľmi týchto pozemkov, ale nesúhlasili s úpravami, chcú zatiaľ na uvedených pozemkoch pestovať, nie stavať.

Poslanci hlasovaním (za: 11) jednomyslelné schválili hranice obvodu projektu jednoduchých pozemkových úprav (PJPU) vymedzenú v územnom pláne obce ako plochy

s prevahou bývania v nízkopodlažných rodinných domoch – výhľad, podľa priložených príloh. Sú súčasťou uznesenia (zverejnené na stránke obce).

Zasadenie OZ 27. 1. 2023

• Žiadosť ZŠ s MŠ o nákup sporáka do jedálne v MŠ Oravice

Starosta predstavil žiadosť ZŠ s MŠ o schválenie nákupu elektrického sporáka do jedálne v MŠ v Oraviciach pretože doterajší sa pokazil, škola nemá už peniaze na takéto výdavky. Prednosta uviedol, že boli osobne pozrieť aj s elektrikárom, pec je z roku 1987, je úplne prasknutá platnička a je potrebná kúpa nového sporáka, prieskumom v cene od 3 600,00 – 4 200,00 €.

Poslanci jednomyselne hlasovaním (za: 11) schválili nákup elektrického sporáka pre potreby jedálne v Materskej škole Oravice v sume do 3 900,00 €.

• Výkup pozemku – Rozprávkový svet na Vyšnom konci

Starosta uviedol, že majiteľ je už ochotný svoj pozemok odpredať, postupne sa vykupujú pozemky na týchto atrakciách. Poslanci hlasovaním (za: 11) schválili výkup pozemku v k.ú. Novot E-KN parcelu č. 5836/2 – TTP o výmere 719 m² za cenu 18,00 €/m² od vlastníka: Vlčák Jozef, bytom Novot v 1/1 účasti.

• Výkupy pozemkov pod prístupovú cestu v lokalite Pod kostolom

Starosta uviedol, že sa jedná o pozemky pod kostolom, ktoré budú napojené na už existujúcu prístupovú cestu. V tejto lokalite sa plánuje ďalšia výstavba, je vyhotovený geometrický plán, podľa ktorého budú vlastníci po predchádzajúcej dohode odpredávať obci pozemky pod cestu za symbolické 1,00 € za parcelu, čím sa vykryjú výdavky obce vynaložené na prípravu GP. A tá časť pozemkov, ktorých majitelia si pozemky nechceli sčeliť, žiadali odpredať pozemky pod cestu v sume 5,00 €/m². Poslanci hlasovaním (za: 11) jednomyselne schválili výkupy pozemkov pod prístupovú cestu v lokalite Pod kostolom podľa GP.

• ZÁKAMENČAN, s.r.o. – založenie obchodnej spoločnosti

Starosta informoval o založení obchodnej spoločnosti ZÁKAMENČAN, s.r.o., ktorá bude patriť obci a kde sa presunie celá agenda s pitnou vodou, správa vodojemov a vody. Po dohode by konateľom s.r.o. bol poslanec Karol Fedor. Obec týmto krokom už nebude platcom DPH a zjednoduší sa celá agenda účtovníctva, vlastníkom vody ostáva stále obec, ale prevádzkovaná bude v správe tejto novej s.r.o. K tomu je potrebné schváliť jednotlivé uznesenia.

Poslanci hlasovaním (za: 11) jednomyselne schválili založenie obchodnej spoločnosti ZÁKAMENČAN, s.r.o., so sídlom: Námestie J. Vojtaššáka 1002/12, 029 56 Zákamenné, Slovenská republika v súlade s ustanovením § 11 ods. 4 písm. 1) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení neskorších právnych predpisov.

Poslanci hlasovaním (za: 11) jednomyselne schválili majetkovú účasť obce Zákamenné v obchodnej spoločnosti Zákamenné, s.r.o.
Pokračovanie na str. 6

Dokončenie zo s. 5

spoločnosti ZÁKAMENČAN, s. r. o., so sídlom: Námestie J. Vojtaššáka 1002/12, 029 56 Zákamenné, Slovenská republika vo výške 100% vo forme peňažného vkladu 10000 € v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších právnych predpisov.

Poslanci hlasovaním (za: 10, zdržal sa: 1 – K. Fedor) schválili pána Karola Fedora, do funkcie konateľa obchodnej spoločnosti ZÁKAMENČAN, s. r. o., so sídlom: Námestie J. Vojtaššáka 1002/12, 029 56 Zákamenné, Slovenská republika v súlade s ustanovením § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov.

Poslanci hlasovaním (za: 11) jednomyselne schválili Zakladateľskú listinu spoločnosti s ručením obmedzeným ZÁKAMENČAN, s. r. o., so sídlom: Námestie J. Vojtaššáka 1002/12, 029 56 Zákamenné, Slovenská republika podľa priloženého návrhu.

Starosta tiež informoval o stretnutí s poslancami z obce Krušetnica ohľadom riešenia situácie s diskoklubom Kuvajt. Bol prísľub, že OZ obce Krušetnica sa bude týmto zaoberať, budú hľadať spôsoby riešenia, kontrol, prípadne zmeny prevádzkových hodín. Nikto nechce mladým zakázať sa baviť, avšak obec má aj správu od polície o častých výjazdoch do tohto klubu. Majiteľ si musí uvedomiť, že prevádzka musí mať aj ľudí na zabezpečenie si poriadku, aby nedochádzalo k situáciám ohrozujúcim zdravie mladých.

Milan Grofčík sa informoval či sa rieši chodník z Oravíc smerom na Vyšný koniec

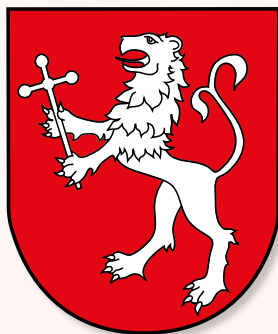
Starosta uviedol, že najskôr sa musí urobiť zameranie geodétom a projektová dokumentácia (PD), zatiaľ je pripravená PD na zákrutu pri p. Plaskúrovi v Oraviciach, pri zbrojnici, v Babinci. Na komisii výstavby treba považovať a určiť ktoré úseky sú prioritnejšie, tiež nezabudnúť doriešiť plánovanú záliv na Porieči pri zástavke a výmenu pozemkov s p. Durčákom.

Starosta tiež informoval o realizovaných aktivitách:

Rekonštrukcia mosta – cca máj – jún by sa mal začať rekonštruovať most, prebehlo už nové verejné obstarávanie.

Autobusové zastávky – prebieha implementácia projektu na modernizáciu zastávok, začne sa s verejným obstarávaním.

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Rozhlas v obci – skončila už kontrola verejného obstarávania, víťazom je firma z Košíc, v celej obci sa urobí bezdrôtový rozhlas, začne sa s jeho realizáciou.

Rozšírenie zberného dvora – dopĺňajú sa dokumenty k projektu rozšírenia zberného dvora. Taktiež sa začalo s projektovou dokumentáciou prístavby novej budovy základnej školy, a tiež sa plánuje prestrešenie ihriska v Oraviciach.

Ing. Michal Ferenčík sa informoval o projekte zariadení pre seniorov z VÚC.

Starosta uviedol, že momentálne prebieha prevod pozemkov, pani riaditeľka avizovala, že stavba denného centra by bola reálnejšia, potom výstavba zariadenia pre seniorov. Projekty budú ešte schvaľované na zasadnutiach ŽSK.

Zasadnutie OZ 24. 2. 2023

Poslanci schválili uzatvorenie Zmluvy č. 43/2023 o prevádzkovaní stavby: „Zákamenné. Rozšírenie infraštruktúry pre IBV Zásihlie II: SO 505 Splašková kanalizácia“ v rozsahu: stoka S – PVC DN 250 v dĺžke 422,7m a 25 kanalizačných prípojkov o celkovej dĺžke 141,3m s prevádzkovateľom Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., Bysterecká 2180, 026 80 Dolný Kubín, IČO: 36672254 na dobu neurčitú.

Z dôvodov výstavby bytového domu a zabezpečenia elektrickej energie k nemu aj cez pozemky obce poslanci hlasovaním jednomyselne schválili uzatvorenie Zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena v prospech tretej osoby – budúceho oprávneného z vecného bremena:

Stredoslovenská distribučná, a.s. Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, IČO: 36442151 pri realizácii stavby „15739 Zákamenné-Ulica Podkamenné-Rozšírenie NNK“ na pozemkoch CKN parcela č. 1007/1 – ostatné plochy o výmere 2027 m², CKN parcela č. 1007/2 – ostatné plochy o výmere 574 m², CKN parcely č. 1007/9 – ostatné plochy o výmere 382 m² investorom TELUCH s.r.o., Oravské Veselé 286, IČO: 50104357 ...

Vecné bremeno bude spočívať v práve umiestnenia elektroenergetického zariadenia, v práve priznania ochranného pásma v zmysle platných právnych predpisov a v práve vstupu a prístupu na predmetné pozemky (pešo, autom, technickými zariadeniami) za účelom prevádzky, údržby, kontroly, odstraňovania porúch a havárií, výmeny elektrickej siete alebo jej časti, v práve odstraňovať a okliešňovať stromy a iné porasty na predmetných pozemkoch vo vlastníctve obce.

Poslanci schválili výkup pozemkov pod prístupovú cestu na Kamennej ulici, CKN parcely č. 773/15 – trvalý trávny porast o výmere 834 m² za cenu najviac 1,00 € za parcelu v celosti pre každého vlastníka.

Všetci Zákamenčania snád' vedia, že v obci funguje obecné zastupiteľstvo. Ale možno nie všetci vedia, že popri zastupiteľstve máme aj komisie, ktoré sú konkrétnejšie adresované na pomoc občanom.

V tejto rubrike sa vám chce prihovoriť sociálna komisia a chceme vás touto cestou informovať o našich aktivitách a kompetenciách.

Sociálnej komisii predsedá p. Viktória Večerková. Do tejto funkcie ju menoval p. starosta Peter Klimčík, práve kvôli jej bohatým a dlhoročným skúsenostiam v tejto oblasti. Menovanými členmi sú poslanci, ktorí sa sami rozhodli podporiť činnosť komisie: Ferdinand Belicaj, Karol Fedor, Milan Grofčík a Marcela Bolibruchová. Členstvo v komisii z radov zamestnancov obecného úradu prijala p. Veronika Polťáková. Rovnocennými členmi komisie sú Zákamenčania, ktorých oslovila predsedkyňa a prijali jej nominovanie: p. Margita Zboroňová a p. Viktória Sekerášová, st. Tešíme sa, že o členstvo dodatočne požiadal p. Patrik Serdel, ktorý bol následne pozvaný na obecné zastupiteľstvo, aby predstavil svoju víziu a potom ho ako riadneho člena schválili poslanci obecného zastupiteľstva. Spolu nás je teda deväť.

Hneď od začiatku by sme si mali ujasniť, že sociálna komisia nedisponuje finančnými prostriedkami, ale to neznamená našu bezmocnosť. Sme tu preto, aby sme od občanov prijímali podnety a riešili ich s kompetentnými. Občania častokrát nevedia ako sa postupuje pri žiadaní finančnej podpory alebo sa hanbia požiadať o pomoc, ktorá nemusí byť iba materiálna. V tejto veci ich vieme nasmerovať, či už na oficiálnu žiadosť na obec alebo ak si to vyžaduje okamžité riešenie, tak na miestnu charitu. Charita je závislá od dobrosrdečnosti vás občanov. Stále veríme, že sme prevažne katolícka obec a väčšinu z nás vychovali v duchu Ježišových slov „*čokoľvek ste urobili jednému z mojich najmenších, mne ste urobili*“. Ale nemáme

na mysli len hmotné a materiálne veci. Všetci máme od Boha aj dary a talenty. Pomáhať sa dá rôznymi formami. Naš úsmev, čas, prejav empatie, ktoré venujeme ľuďom odkázaným na pomoc druhých, znamená niekedy viac ako len materiálne zabezpečenie.

Práve preto chceme rozbehnúť dobrovoľnícky program RDR – Radosť Dávaním Rastie. P. Marcela Bolibruchová sa v roku 2013 zúčastnila projektu LEGME, podporovaného EÚ,

SOCIÁLNE OKIENKO

ohľadom dobrovoľníctva a chce využiť svoje „know-how“ ako to odpozorovala v škole pre utečencov v Nórsku. Hovorí, že s touto myšlienkou sa pohráva už dlhé roky a že sa dá aplikovať do všetkých sociálnych oblastí a nielen tam. Za patróna programu sme si vyvolili sv. Martina, ktorý je našim vzorom dobročinnosti.

Avšak aj dobrovoľníctvo má presné pravidlá. Dobrovoľník si najskôr dohodne stretnutie s koordinátorkou p. Bolibruchovou, spoločne vypracujú „profilovú kartu dobrovoľníka“ (viď ukážka vzoru karty na ďalšej strane). Na karte sa vypisujú osobné údaje, kontakt, ako aj záujmy, preferencie a časové možnosti dobrovoľníka. Následne koordinátorka vyberie vhodných uchádzačov, ktorí prejavili záujem o program RDR. Pri ďalšej schôdzke s dobrovoľníkom, koordinátorka predstaví kandidátov, zatiaľ iba vo forme profilových kariet, kde sa dobrovoľník dozvie o aké služby či pomoc majú uchádzači záujem. Spolu s koordinátorkou vyberú najlepšiu zhodu profilov. Až potom sa môže dobrovoľník stretnúť s uchádzačom. V tejto fáze môže začať pravidelná spolupráca. Ale to nestačí, koordinátor sa spoločne stretáva s dobrovoľníkmi na „rozboroch“. Počas týchto stretnutí sa zdieľajú s ostatnými dobrovoľníkmi o svoje úspechy či neúspechy, riešia konfliktné situácie a hľadajú riešenia či nové možnosti realizácie pomoci.

Kto teda môže byť dobrovoľník? Každý to môže skúsiť. Ten kto cíti povolanie resp. poslanie pomáhať druhým a byť pre spoločnosť užitočný, je najvhodnejším kandidátom. V Nórsku bol jedným z dobrovoľníkov populárny „super-starista“. Ale či už ste známy alebo neznámy, titulovaný alebo bez titulu, študent alebo dôchodca, môžete byť vhodným kandidátom na dobrovoľníka. To nezistíte, kým to nevyskúšate.

Aktuálne vidíme v našej obci tieto oblasti vhodné pre realizáciu programu RDR: ukrajinskí odídenci, slabo-prospievajúcich či sociálne znevýhodnení žiaci našej školy, matky samo-živiteľky, zdravotne znevýhodnení občania a obyvatelia obce, ktorí žijú sami.

Požiadateľ o pomoc môže hocikto, kto žije v našej obci a potrebuje sociálnu pomoc. Postup je podobný ako pri kandidatúre na dobrovoľníka. Uchádzač o pomoc si dohodne stretnutie s niektorým členom sociálnej komisie, ktorému najviac dôveruje. Spolu vypracujú „profilovú kartu uchádzača o program RDR“, kde je aj kontakt na uchádzača. Hneď ako sa objaví vhodný dobrovoľník, koordinátor kontaktuje uchádzača a dohodnú si ďalšie stretnutie. Avšak aj tu platia pravidlá pre uchádzačov. Uchádzači o pomoc nekontaktujú dobrovoľníka kedykoľvek potrebujú pomoc, ale len v čase, ktorý si vopred dohodli a iba na vopred dohodnuté činnosti. Obe strany musia mať na zreteli, že dobrovoľníctvo je koordinovaný program a môže fungovať len vďaka rešpektovaniu dohodnutých pravidiel. Takto vytvorené pravidlá vznikli dlhodobým sledovaním koordinácie oboch strán, dobrovoľníka a uchádzača. Boli overené činnosťou viacerých organizácií tak, aby nedošlo k rýchlemu vyhoreniu dobrovoľníkov a tým aj neefektívnej pomoci ľuďom v nehmotnej núdzi.

Dúfame, že spomínané aktivity sa nám podarí naplniť aj s vašou pomocou a naša obec bude vyhľadávaným miestom trvalého bydliska. Naši najzraniteľnejší si to zaslúžia. Takto môžeme pocítiť na vlastnej koži, že „radosť dávaním rastie“.

Neprehliadnime tiché volanie núdznych...

Obec Zákamenné – Sociálna komisia
Námestie J. Vojtaššáka 1002/12
029 56 Zákamenné
www.zszakamenne.sk
e-mail: zakamenne@zakamenne.sk
tel. č.: +421 435 592 300

PROFIL DOBROVOLEŇKA O "RDR"

Meno a priezvisko:

Adresa trvalého bydliska:

Pohlavie: Vek:

Telefón: E-mail:

Zájmy:

Oblasti, v ktorých chcem poslúžiť:

Preferencie na uchádzača (nehodiace sa preškrtnite):

- rovnaké/podobné záujmy: ZÁLEŽÍ – NEZÁLEŽÍ
- rovnaký/podobný vek: ZÁLEŽÍ – NEZÁLEŽÍ
- rovnaké pohlavie: ZÁLEŽÍ – NEZÁLEŽÍ

Iné:

Časové preferencie (hodiace sa označte X):

☐ každý deň ☐ 1-2x do týždňa ☐ 1-2x za mesiac ☐ podľa potreby/občasne

Iné:

Sv. Martin, patrón programu "Radosť dávaním rastie", oroduj sa nás!

Farská charita v Zákamennom pôsobí v obci už 12 rokov.

Za toto obdobie prešlo rukami charitných pracovníčok neskutočné množstvo vecí, ktoré dobrodinci poskytli na ďalšie použitie iným. Je obdivuhodné ako si ľudia dokážu navzájom pomôcť. Dobrodinci nie len z našej obce, ale aj zo širokého okolia týždenne prinášajú do charitnej miestnosti veci na ďalšie použitie. Chvalabohu, že sa ľudia naučili bez zábran prísť si zobrať to, čo ešte využijú pre vlastnú alebo rodinnú potrebu. Charitné pracovníčky sú vďačné ženám, ktoré sú nápomocné pri vybalovaní textilu z vriec. Tak tiež pomáhajú dlhšiu dobu vystavené veci baliť do vriec, ktoré sú posunuté pre iné organizácie. Bežne sa počas 3 hodín pripraví aj 50 vriec na odvoz. Vďaka patrí takisto Ferdinandovi Belicajovi, ktorý často nabalené veci bezplatne odváža do Banskej Bystrice a Levoče. Ďalším dobrodincom je kňaz z Ludrovej Vincent Polák, ktorý je ochotný odvážať veci do Veľkej Lomnice pre rómske rodiny. Veľkou pomocou je aj finančný príspevok do charitných skriniek, ktoré sa nachádzajú v obidvoch kostoloch. Ten sa počas roka poskytuje rodinám, ktoré to v určitom čase potrebujú. Vkladanie finančného príspevku do skrinky je anonymné, ale Božím okom viditeľné a dvojnásobne odmenené.

Podeliť sa s blížnym je po úprimnej láske najväčší dar, aký si ľudia môžu venovať. Pomôcť môžeme kedykoľvek, kdekoľvek a akokoľvek.
Viktória Sekerášová

MÁME V RUKÁCH POKLAD

„V Zákamennom sa podarilo vytvoriť zbierku príbehov, informácií a spomienok zozbieraných počas nahrávania rozhovorov so Zákamenčanmi, ktorí už majú čo-to odžiť. Vznikli krásne videá plné ich rozprávania, ktoré bude možné vidieť už pri rôznych príležitostiach“. Hovorí manažér projektu.

Byť v spoločnosti ľudí, ktorí prežili dlhý život a majú už životnú múdrosť, to je úplne fascinujúce.

Keď sa rozprávate so starým človekom a počúvate jeho príbehy, dostávajú sa do celkom inej doby. Ľudia kedysi chodili veľa bosí, jedla sa aj žihlava či straky, štát brával ľuďom toľko, že nebolo nič neobvyklé trpieť hladom a nedostatkom.

Napriek tomu, alebo práve preto, vyžaruje z týchto ľudí pokora, miernosť a svoj neľahký život vôbec neberú tak, ako ho môžeme vnímať my mladší – teda priťažký a pritvrdý. Naopak, majú naň mnoho šťastných spomienok a za sebou veľmi silné vzťahy a krásne momenty, na ktoré radi s láskou zaspomínali.

Spoznali sme 14 úžasných ľudí zo Zákamenného, ktorí nám otvorili dvere a dovolili nahliadnuť do ich spomienok z dôb, ktorá už síce neexistuje, ale ktorej sme stále súčasťou.

Pracovalo sa nám veľmi príjemne a bolo to práve tými ľuďmi. Mali sme za sebou dva podobné projekty s bezmála 40-timi staručkými občanmi a vedeli sme, ako s nimi komunikovať, aby im prítomnosť kamier nebola nepríjemná.

Naším cieľom bolo v každom prípade prebudiť a udržať v človeku pozitívnu náladu a pomôcť mu rýchlo prestať vnímať prítomnosť kamier a fotografa. Niekedy sme sa s dotýčnou osobou rozprávali sami, inokedy v prítomnosti jej rodiny, napríklad pani Rusnákovej robil spoločnosť jej syn.

Celý realizačný tím projektu pozostával z ôsmich ľudí z ktorých sa každý špecializoval na niečo iné. Samuel Kovalík kamera a zvuk, Miro Kovalíček a Vladko Liptai fotografia, Miro Jagnešák a Ľubomíra Jagnešáková boli

tí, ktorí sa s ľuďmi priamo rozprávali, kládli otázky a v postprodukcii spolu s asistenciou Patrika Belzára a Dominika Slašťana celý rozhovor spracovali do krátkeho videa. Ďakujeme obci Zákamenné za spoluprácu a osobitne celému tímu Obecného úradu v Zákamennom. Prácu nám sťažovala mimoriadna situácia, ktorá prišla spolu s povinnými opatreniami súvisiacim s covidom19. Mali sme obavu, aby sme boli všetci zdraví a neohrozili tak ľudí, s ktorými sme sa mali rozprávať. Aj malé zakašľanie

Pani Apolónia Florková

v tíme znamenalo odloženie nahrávania rozhovoru na iný termín.

Obzvlášť zaujímavé boli natáčania, pri ktorých sme točili súčasne dvoch ľudí naraz, trebárs dve celoživotné kamarátky. Jedna druhú prirodzeným spôsobom pobádala k ďalšej spomienke a historke, tá ju povedala, čo zase povzbudilo jej kamarátku a tak ďalej. Boli tam vtipné momenty.

Vypracovali sme viacero krásnych videí, kde nás človek v pokročilom veku berie svojim rozprávaním na cestu, na výpravu. Jeho príbehy nás berú do miest, kde kedysi žili naši predkovia a k myšlienkám a hodnotám, ktoré tieto ľudia vyznávali. Sú to hodnoty ako pomáhať si navzájom, čtiť si rodičov a modliť sa. V podstate všetko, čo v súčasnej dobe strácame a deje sa to až desivo rýchlo.

Pani Emília Rusnáková

Starí občania zo Zákamenného vyrozprávali o udalostiach Zákamenného z obdobia medzi prvou svetovou vojnou až po koniec socializmu. Poodhalili osvedčený návod pre naplnený život.

Videá sú zrežírované tak, aby bolo možné pustiť ich v jednom slede za sebou, teda pozrieť si ich ako jeden celý film. Najlepšie v kinosále.

Vznikli dva krátke trailer videá, ktoré dobre prezentujú celý projekt.

Ďalej sa podarilo vytvoriť zbierku dlhých a kompletných audio-vizuálnych záznamov, celých rozhovorov s každým zo 14-tich respondentov. Ide o rozsiahlu zbierku ich príbehov a historických informácií, ktoré v budúcnosti budú mať veľmi veľkú historickú a zberateľskú hodnotu. Spolu ide o hodiny a hodiny záznamu a stojí za to venovať im ďalšiu pozornosť.

Otvorili sme príležitosti na to, ďalej so získaným materiálom pracovať a ukázať ľuďom ďalšie príbehy, napríklad z obdobia 2. sv. vojny, kultúrne zvyky predkov aj vtipné momenty a ďalšie.

Poslaním projektu nebolo iba zhromaždiť naše hodnoty a príbehy, ale v prvom rade hľadať spôsoby, ako tieto hodnoty ďalej odovzdávať našim deťom, aby ich vo svojich životoch a práci nevytlačili niekam na okraj, kde k nim už nebudú mať blízko.

Miro Jagnešák
manažér projektu, OZ
Najlepšie z Oravy.sk,
Monumentaling s.r.o.

Aké boli Zákamenské vianočné trhy 2022?

Po dvojročnej pauze v 2020 a 2021, kedy boli hromadné podujatia kvôli pandémie COVID-19 obmedzené alebo úplne zakázané, sa Zákamenské vianočné trhy opäť uskutočnili v sobotu 17. 12. 2022. Na námestie priniesli vianočné melódie, ukážky poctivej remeselnej tvorby, prírodnú vôňu punču, či cigánskej.

Túto akciu pripravili občianske združenie KAPCE, Obec Zákamenné

a množstvo ďalších dobrých a ochotných ľudí (ich mená nájdete v záverečnej „ďakovačke“, na konci článku).

Hudobný program trhov ponúkol priestor najmä domácim tvorcom a miestnym zoskupeniam. Divákovi sa tak postupne predstavili deti z Materskej a Základnej školy J. Vojtašáka, členovia Jednoty dôchodcov Zákamenné, dievčatá z Spôd Kamjenného i Ľudová hudba Kamenčan. Návštevníci si mohli vypočuť aj sestry Miriam a Dominiku Súkeníkové.

Celý program vyvrcholil koncertom gospelovej kapely Krížiaci.

Na predajnom jarmoku ste mohli stretnúť 18 predajcov s rôznorodým sortimentom od maľovaných obrazov, vianočných ozdôb, oblátok a trubičiek, drevených dekorácií a doplnkov, textilných hračiek, až po bižutériu, úžitkovú keramiku, či detské oblečenie. Domácich predajcov doplnili remeselníci z Bobrova, Tvrdošína, Dlhej nad Oravou, Novoti, Oravskej Lesnej, Mútneho, či Vaňovky.

Súčasťou jarmoku bola aj Farská charita Zákamenné, ktorá materiálne i finančne pomáha chorým, starým, slabým a núdzným. Činnosť tejto organizácie ste mohli podporiť kúpou medovníčka, ktoré napiekli pracovníčky charity.

Smädné a hladné krky návštevníkov napájali KAPCE a sýtili chalani z Tribúna pub. Počas trhov ste mohli ochutnať rôzne druhy punču v nealko i alko verzii a okoštovať cigánsku pečenku, klobásky alebo varenú kukuricu. Časť tržieb z predaja nápojov, vo výške 800,00 EUR, bola rozdelená medzi dve zákamenské rodiny, ktoré sa ocitli v ťažkej životnej situácii.

Vianočné trhy v Zákamennom majú už viac ako 10-ročnú tradíciu. Zo skromnej akcie sa vďaka

vzájomnej synergii medzi organizátormi dobrovoľníkmi, remeselníkmi,

hudobníkmi, technikmi, gastro dodávateľmi, sponzormi i partnermi stalo takmer profesionálne podujatie, ktoré je súčasťou spoločenského diania v obci a má mnoho priaznivcov. A my, KAPCE, pevne veríme, že sa na tomto konštatovaní nič nezmení ani v roku 2023.

Zákamenské vianočné trhy 2022 by sa neuskutočnili bez pomoci a podpory:

vedenia Obce Zákamenné
i zamestnancov Obecného úradu
poslancov obecného zastupiteľstva
dobrovoľníčok a dobrovoľníkov
účinkujúcich – detí a pedagógov zo
MŠ i ZŠ J. Vojtaššáka Zákamenné
Jednoty dôchodcov Zákamenné

Pokračovanie na str. 12

Aké boli Zákamenské vianočné trhy 2022?

Dokončenie zo str. 11
Ľudovej hudby Kamenčan
dievčat z Spod Kamjennegô
Dominiky i Miriam Súkeníkových
a hudobnej skupiny Križiáci
remeselníkov zo Zákamenného i okolia
Dávida Piklu z Web-
ster sound&light
Petra Kovalčíka z Party Agency
Jednoty dôchodcov Zákamenné
Tribúna Pub
Ferdinanda Belicaja
Jozefa Fúziu z Pivničky
Floriána Subjaka
Ďakujeme!
KAPCE, o. z.

Klub abstinentov v Zákamennom

Patrí medzi ne aj náš Klub abstinentov – Biela Orava Zákamenné.

Klub začal svoju činnosť 10. novembra 2017 v Novoti pod názvom Nový život. V auguste 2020 sme sa presťahovali do pastoračného centra

v Zákamennom. Sme vďační p. farárovi Cyrilovi Hamrákovi za krásne priestory a ústretovosť.

Stretávame sa každý štvrtok o 17.00 hod. v zimnom období a v letnom o 18.00 hod. Našu základňu tvorí vyše dvadsať ľudí. Patria tu aj rodinní príslušníci, ktorí sú často nápomocní pri pomoci závislým.

Kluby spolupracujú s liečebňami a preto vieme zabezpečiť rýchlu pomoc tým, ktorí už svoju závislosť alebo závislosť svojich blízkych nevládajú. Mám na mysli akúkoľvek

závislosť. Alkohol, drogy aj hranie. Úlohou klubov je už spomínaná pomoc pri vybavovaní liečby, poradenstvo a stretávanie sa po liečbe.

Kluby abstinujúcich sú najlepšou prevenciou proti recidíve. Máme vlastnú webovú stránku: www.abstinentizakamenne.sk

Povzbudzujem všetkých, ktorých trápi problém ZÁVISLOSŤ, aby nás navštívili, alebo zavolali. Určite nájdeme spôsob, ako ho vyriešiť.

Kontakt: 0915 954 927, 0905 133 875
Paľo Madleňák – predseda klubu

Úspech mladého dizajnéra

Kofila je tradičná Československá čokoládová tyčinka, ktorá kombinuje jedinečnú chuť kávy a čokolády a tento rok slávi 100. výročie. K tejto unikátnej príležitosti vznikla dizajnová edícia (viac ako 10 miliónov kusov) v spolupráci s ateliérom Grafického dizajnu Univerzity Tomáša Baťu v Zlíne. Tí vypracovali takmer 80 návrhov, z ktorých odborná porota a vedenie Nestlé vybrali 7 najlepších.

A jeden z nich je môj. Volám sa Ivan Večerek a som rodák zo Zákamenného. Som študent 2. ročníka v Zlíne a stal som sa celkovým víťazom súťaže. Grafický ateliér na univerzite v Zlíne je známy dobrou povestou. Pre príklad,

v minulom roku sa na odbor hlásilo takmer 180 záujemcov a prijatých je každý rok 10-11 ľudí. Ako študent ateliéru som mal možnosť zúčastniť sa súťaže.

Dizajn som vytvoril grafickou technikou linorytu. Najprv som navrhol vzhľad písma a následne som ho zrkadlovo vyryl so znakom hviezdy (Orion) a číslom 100 do linolea. Dizajn tvoria jednoduché prvky, no storočná tradícia je nepriamo vyjadrená v tradičnej technike. Môj dizajn sa stal hlavným vizuálom a okrem iného spolu s ďalšími šiestimi originálnymi dizajnmi ho môžete nájsť asi v každej predajni s potravinami v Československu.

Osobne sa venujem dizajnu a ilustrácii. Posledné roky som svojmu remeslu obetoval nespočetne veľa hodín a úsilia. Poctivo som trénoval väčšinu dní (niekedy aj nocí :) a zrazu sa ocitnem na nóbl večierku v Prahe, sediac vedľa generálneho riaditeľa Nestlé pre Európu holanďanom Michielom Kernkampom, pijem drink s Československou superstar Adamom Pavlovčínom a s takým Jánom Koleníkom a Evelyn sa tiež dalo hodiť kus dobrej reči.

Týždeň na to som bol pozvaný za brány čokoládovne Zora Nestlé Olomouc (predtým Orion) a spolu s novinármi sme si prešli celý proces

Ivan Večerek so svojím víťazným návrhom

výroby tejto tradičnej tyčinky a iných tradičných maškrt. (Ešte teraz cítim v nose tú úžasnú arómu čokolády.) Tiež sme sa dozvedeli zaujímavé štatistiky od riaditeľa závodu Jana Fišera, citujem z tlačovky:

„V roku 2022 sa tyčinek Kofila s dnešnou bežnou receptúrou predalo 744 ton, čo je v prepočte 20 miliónov kusov. Spolu so špeciálnou edíciou bolo vyrobených v roku 2022 dohromady 30 miliónov kusov“¹

V ten deň som absolvoval asi 8 mediálnych rozhovorov a aj keď to bol spočiatku nezvyk, verím, že to celé je iba začiatok. Svojím úspechom chcem inšpirovať nielen mladých v našej obci, aby si vždy išli za svojím. Tiež sa chcem poďakovať svojej mamine, lebo ona uverila v môj talent ako prvá.

S pozdravom zo študijného pobytu z Portugalska, Ivan Večerek

Zdroj:

¹https://www.idnes.cz/olomouc/zpravy/tycinka-kofila-vyroci-sto-let-novy-obal-cokoladovny-zora.A230315_713630_olomouc-zpravy_stk

Prezentácia dizajnov na súkromnom večierku v DSC Galérii v Prahe

Súťažné tímy

KEĎ AKCIA SPOJÍ SRDCIA

Dňa 10. marca 2023 sa nový Kultúrny dom v Zákamennom stal miestom zábavy, súťaží a dobrej nálady.

Pri príležitosti osláv 30. výročia vzniku SR zorganizovali učitelia ZŠ s MŠ J. Vojtaššáka pre svojich žiakov a rodinných príslušníkov súťažné poobedie o pohár starostu obce.

Pôvodný návrh pani zástupkyne Ivany Čičovej bol hodinový súťažný kvíz na strednej chodbe novej budovy, kde by si zmerali svoje vedomosti tímy z každého ročníka, aby si pripomenuli 30. výročie vzniku SR. Napokon sa z plánovanej malej akcie vyklúpal parádny trojhodinový projekt plný zábavy a smiechu.

Ako to vždy u nás pri takýchto nápadoch býva, po typickom počiatočnom miernom hundraní typu Čo to zase a Načo toto sme prišli po Vianociach nabudení a plní nápadov, ktorými by sa súťaž dala ešte doplniť či zatraktívniť. A pomaly sme začali nadobúdať podozrenie, že konečný výsledok by mohol byť celkom super. Najdôležitejším bodom bolo vytvorenie päťčlenných tímov v každom ročníku. Každý tím mal byť ešte posilnený dvomi rodinnými príslušníkmi. Deti teda dostali za úlohu „spracovať“ svojich rodičov, starých rodičov či starších súrodencov. Klobúk dole pred všetkými, ktorí napokon prekonal

zábrany či ostych a prišli podporiť svoje ratolesti. Napokon sa podarilo vytvoriť až 14 sedemčlenných tímov. Každá skupina dostala farebné tričko. Piataci žlté, šiestaci zelené, siedmaci modré a ôsmaci fialové. Deviatci sa nezapojili kvôli iným povinnostiam, ale ako diváci prišli aspoň podporiť svojich kamarátov. A trochu možno ľutovali, že to neskúsili...

Súťažné poobedie začalo o 13.00 hodine hymnou, po ktorej nasledoval príhovor pána starostu, organizačné pokyny pani zástupkyne a úvod uzavrela báseň Slovensko v podaní Katky Dibdiakovej zo 6.C a pieseň Slovensko moje, ktorú zaspievali žiaci našej školy.

Úlohy boli naozaj pestré. Súťažiaci hádali podľa obrázkov názvy našich zámkov, riek, pohorí či jaskýň v prvej

súťažnej disciplíne pod názvom Slovensko v obrazoch. V ďalšej disciplíne Lov slov si precvičovali pamäťové bunky v úsilí zapamätať si čo najviac z vybraných tridsiatich najkrajších slovenských slov. Začali sa používať prvé taktiky tímovej práce a rozdeľovanie úloh: – Ty si zapamätaj prvý stĺpec, ty druhý... Posmelení prvými úspechmi sa s nadšením pustili do ďalšej úlohy Háďaj, kto som? Tu si prišli na svoje najmä rodinní príslušníci, ktorí zažili poriadny adrenalín v úsilí uhádnuť za 15 sekúnd meno známej slovenskej osobnosti či osoby pomocou indícií. O vtipné situácie nebola núdza, napr. – Ako sa povie manželke koňa? Kobyla! Mám to, Vladimír Kobielsky!!! V disciplíne Cestovanie po Slovensku hádali súťažiaci podľa rébusov

názvy slovenských miest a následne ich zaznačovali do slepej mapy. Nad niektorými rébusmi sa veru potrápili a mnohé z nich vyvolali úsmev na tvári. Najkomentovanejším bol hádankový rébus, ktorý znázorňoval veľkú kocku vyplnenú všetkými odtieňmi modrej. Odpoveďou malo byť mesto Modra. Neuhádol ho nikto, keďže sa nám na plátne farby zliali do podozrivých lilavo-fialových odtieňov... Po cestovaní po Slovensku nasledoval vedomostný kvíz a po ňom si súťažiaci v disciplíne Na slovenskej povale obzreli desať zaujímavých artefaktov a hádali ich názov či využitie. Uhádnuť všetkých desať bolo nemožné, nakoľko sa tam vyskytovali neuveriteľné kúsky, ako napr. mini žehlička, kalkulačka či prvý zmrzlinovač, ktorý sme videli všetci prvýkrát v živote. O tieto zaujímavé veci sa s nami podelil pán Jozef Brišák, za čo mu veľmi pekne ďakujeme. Poslednou súťažnou disciplínou bolo nájsť do jednej minúty akúkoľvek vec vo farbách našej vlajky. Tu nám ukázali naši súťažiaci, ako sa rafinovane vypracovali, keď to zvládli za 10 sekúnd s tým, že si vybrali z peráčníka pastelky v konkrétnych farbách. (Nabudúce bude podmienkou, že to musí byť oblečenie z publika...) Medzi každou súťažou si jednotlivé družstvá vypočuli krátke ukážky z piesne, ktorej mali uhádnuť názov a interpreta a ktorú si následne zaspievali. Atmosféra bola fantastická! Nezabudli sme ani na skvelé publikum, ktoré sa zapojilo okrem iného aj do hlasovania o najsympatickejší súťažný tím.

Vítazmi sa stali štyri družstvá s najvyšším počtom bodov. Príjemne prekvapení sme zistili, že sa na stupni víťazov umiestnili všetky farby. Na štvrtom mieste sa umiestnili

ôsmaci vo fialových farbách, konkrétne tím č. 14, na treťom siedmacky tím č. 9 v modrých tričkách, na druhom tím č. 8 zo šiesteho ročníka a prvé miesto získali naši najmladší súťažiaci v žltých tričkách, predvídavo s číslom 1! Získali neuveriteľných 91 z max. 102 bodov, čím dali jasne najavo, akí sú šikovní, zohraní a majú všeobecný prehľad o našom krásnom Slovensku.

Veľká vďaka patrí sponzorom: ZŠ s MŠ J. Vojtaššáka za zhotovenie tričiek pre všetkých 98 súťažiacich, ktoré si po súťaži mohli nechať na pamiatku, Obecnému úradu a Rodičovskému združeniu Zákamenné za krásne ceny a občerstvenie, pani zástupkyni Ivane

Čičovej za skvelý nápad, deťom a rodinným príslušníkom, že vytvorili takú výbornú atmosféru, vernému publiku, ktoré povzbudzovalo až do poslednej minúty a samozrejme úžasným kolegom učiteľom, ktorí sa vrhnú do každej dobrej veci celým svojím srdcom.

Pevne verím, že takýchto akcií bude viac, pretože je v súčasnej dobe vzácne, keď sa spoja v priateľskom duchu tie najdôležitejšie články výchovno-vzdelávacieho procesu: učiteľ – rodič – dieťa.

(Olga Vojtaššáková)

TAKTO SI BUDEM UGANDU PAMÄTAŤ

Zelená, slnečná, plná lásky a vysmiatej tvári... Takto si budem Ugandu pamätať. Mnoho ľudí ma obdivuje za to, že som zvládla prežiť 2 mesiace v chudobných podmienkach, bez tečúcej vody, a s obmedzenou elektrinou.

Ja mám pocit, že si tento obdiv vôbec nezaslúžim. Po prvé pre to, že ten obdiv si zaslúžia ľudia, ktorí takto žijú celý život a nie pár týždňov ako ja. Zaslúžia si ho ženy, ktoré od piatej rána pracujú na poli a varia vonku na ohni. Deti, ktoré v rieke perú plienky svojich malých súrodencov. Zaslúžia si ho mladí chalani, ktorí bosí nosia na hlavách bandasky s vodou, ktoré som ja ledva dvihla zo zeme. Po druhé si ho nezaslúžim preto, že sa mi jednoduchosť afrického života a spätosť s prírodou tak zapáčili, že po pár dňoch mi naozaj žiaden luxus nášho sveta nechýbal. Sledovať západ slnka nad banánovníkmi ma predsa len bavilo viac, ako sledovať večerné správy z gauča.

Môj čas v Ugande som strávila v malej dedinke na kopci s názvom Zion. Pred pár rokmi tam miestny

doktor založil malú kliniku. Doprava do mesta s najbližšou nemocnicou je príliš drahá a náročná, navyše niečo ako sanitka tam neexistuje. Táto klinika vyslovene zachraňuje životy. Veľmi často, keď sme vyslabnutých pacientov napájali na infúziu, som sa sama seba pýtala „Čo keby tu táto klinika nebola? Čo by bolo s týmito ľuďmi?“ Zdravotné podmienky sú neporovnateľné. Ľudia s cukrovkou nevládzu vstať z postele, pretože nemajú peniaze na inzulín. To isté platí pre ľudí s astmou a iné choroby, ktoré u nás dokážeme mať plne pod kontrolou.

Moja úloha, vzhľadom na vzdelanie a skúsenosti ktoré mám, bolo poskytovanie psychosociálnej podpory. Keď som do Ugandy prišla a začala stretávať miestnych ľudí, pomyslela som si, že tu teda psychológ určite nepotrebujú. Sršala z nich radosť, pokoj a láska. Veľmi rýchlo som sa však presvedčila o tom, že za širokými úsmevmi sa skrýva veľa trápenia. Pracovala som s ľuďmi, ktorí sa nevedeli zmieriť so svojou chorobou, s HIV pozitívnymi pacientmi, s matkami ktoré prišli o svoje deti, s mužmi ktorí nedokázali

zabezpečiť rodinu, i s ľuďmi závislými na alkohole. Koncept mentálneho zdravia v Afrike určite nie je tak populárny ako v našom svete. To nič nemení na tom, že aj títo ľudia, rovnako ako my, vedú veľa vnútorných bojov. Okrem toho som sa pravidelne stretávala s komunitou

miestnych žien a s mládežou. S obidvoma skupinami sme sa snažili vypracovať projekty, ktoré by im zabezpečili prácu a príjem. Týmto by som sa chcela poďakovať mojim kamarátkam Anežke, Danke, Lucke a Barborke za materiálnu podporu jedného z projektov, ktorý sa vďaka nim pomaly ale isto rozbieha.

Veľká vďaka patrí pánovi farárovi, ktorý za mňa vyhlásil vo farnosti zbierku a hlavne všetkým vám, ktorí ste na ňu prispeli. Ďakujem pani učiteľkám zo základnej školy, a známym ktorí projekt podporili dodatočne po mojom návrate domov. Mám povinnosť odovzdať vám všetkým srdečné poďakovanie od doktora ktorý vedie kliniku, od starostu dediny v ktorej som bola, a od nespočetne veľa ďalších ľudí, ktorí vždy keď ďakovali mne osobne nezabudli dodať: „Poďakuj aj tvojim ľuďom, povedz im, že pre nás urobili veľké veci, povedz im že zachránili veľa životov. Nevedeli sme, že Slovensko existuje, no teraz vieme, že sú tam ľudia s veľkým srdcom.“

V Afrike som zažila veci, ktoré sa nedajú opísať pár slovami. Boli dni keď som si hľadala skoršiu letenku domov, boli dni keď som moju spiatočnú letenku chcela úplne vystornovať. Rozhodnutie ísť do Ugandy vôbec neľutujem, odkedy som sa vrátila, dívam sa na svet trochu inými očami. V najchudobnejšej krajine v akej som kedy bola som získala tú najbohatšiu životnú skúsenosť.

ZUBNÁ AMBULANCIA

Zubná ambulancia Zákamenné vznikla pred 37 rokmi. Jej zakladateľom bol MUDr. Klement Gajdoš. Jeho prioritou bola predovšetkým ochota. Nedokázal povedať pacientom NIE, veď ne jeden pacient v dobrom na neho spomína.

Neskôr spojením síl spolu s ďalšími kolegami vytvorili kolektív mladých zubárov a sestier, ktorí sa špecializujú v jednotlivých oblastiach stomatológie. Náš kolektív sa postupne z roka na rok rozrastať. Momentálne ho tvorí deväť zubných lekárov, 2 dentálne hygieničky, dve zubné labrantky, štrnásť sestier, 2 recepčné a 2 administratívni pracovníci. Zmluvu máme so všetkými zdravotnými poisťovňami, preplácajú nám 24,29 % prostriedkov potrebných na chod ambulancie (štatistika za posledných 6 mesiacov od septembra 2022 do februára 2023). Náš personál sa pravidelne vzdeláva a zúčastňuje sa rôznych stomatologických kongresov. Zubná ambulancia je jedna z dvoch na Žilinskom kraji, ktorá ma otvorené

kontinuálne počas týždňa od siedmej hodiny ráno do deviatej hodiny večer a v sobotu od ôsmej do štrnásť. Pre neustále zvyšovanie počtu pacientov nás núti rozširovať terapeutické možnosti a preto sme rozšírili náš kolektív o 4 nových zubných lekárov. V roku 2022 odišlo 93 pacientov, ale pribudlo nám 956 pacientov, za čo sme veľmi vďační, pretože je to naša práca, ktorá živí nás a naše rodiny. Vďaka schváleniu úverov vo výške 280 000,- Euro mohla prebehnúť u nás rekonštrukcia a modernizácia priestorov či otvorenie zubného laboratória, aby naši pacienti nemuseli vyhľadávať vzdialenejšie centrá. Vďaka tomu sme vytvorili nových 9 pracovných miest priamo v Zákamennom. Za účelom zvyšovania pracovných miest v Zákamennom sme sa rozhodli otvoriť zubné laboratórium tu v Zákamennom, v ekonomicky nie najvýhodnejšej lokalite. Do budúcnosti v ňom plánujeme zamestnať 6 ďalších pracovníkov zo Zákamenného. Ponuka našich služieb je na vysokej a kvalitnej profesionálnej úrovni. Dokazuje to aj náš systém štatistiky

stavu pacientov po ošetrení, ktorý od nás prevzali aj iné známe Slovenské zubné kliniky.

Máme vynikajúce prístrojové vybavenie: 2 operačné mikroskopy, 7 rentgenových prístrojov, chirurgicko-endodontický laser, intraorálny skener odtlačkov pre laboratórium na frézo- vanie korúnok a mostíkov.

Všetky zákroky sa snažíme vyriešiť na jednom mieste. O zuby sa vám postarajú odborníci, ktorí majú za sebou dlhú prax. V zubnej ambulancii sa venujeme naozaj širokému spektru ošetrení. Od klasického ošetrenia kazov cez extrakcie zubov, čistenia koreňových kanálikov pod mikroskopom a rekonštrukcie chrupu

korunkami a mostíkmi, až po obľúbené **estetické rekonštrukcie keramickými fazetami**. V našom novom laboratóriu už budeme schopní na zariadení Cerec Sirona zhotovovať keramické korunky a mostíky do jednej hodiny. Samozrejmosťou je u nás aj dentálna hygiena či **bielenie zubov** a **tvorba snímacích zubných náhrad**. Pre našich najmenších pacientov máme vyčlenených detských stomatológov, ktorí svojou trpezlivosťou a prístupom poskytnú odbornú pomoc.

Naším cieľom je poskytnúť kvalitnú starostlivosť pre Vás a Vašich blízkych bez dlhého čakania. Udržanie a rozvíjanie takejto zubnej kliniky v prihraničnej oblasti na severe Slovenska, na našej krásnej Orave,

si vyžaduje poctivú prácu a obeť zo strany zamestnancov. Je čoraz ťažšie získať mladé lekárky, lekárov a sestry do týchto oblastí. Vidíte aj reálny príklad z okolitých obcí – konkrétne obec Novot' už nemá pol roka zubného lekára aj keď pre neho ponúka obec skvelé podmienky a v ďalších obciach sa dosluhujúcim lekárom nedarí aj 7 a viac rokov za seba získať náhradu.

Preto s úctou a pokorou ďakujeme hlavne Vám – pacientom za vašu priazeň a podporu a pracovníkom Obecného úradu v Zákamennom za vytvorenie vynikajúcich podmienok na našu prácu.

Tešíme sa na vašu návštevu, váš tím zubná ambulancia Zákamenné.

PROJEKT CHLAPSKÉ VÍKENDOVKY

Niečo o nás

Sme 8 člená partia chlapov. Našou víziou a túžbou je aby na Slovensku boli Muži – Otcovia, ktorí majú vybudovaný živý vzťah s Kristom a aby to, čo v sebe každý Muž má – odvaha, zodpovednosť, obetavosť, sila, múdrosť, spravodlivosť...(a iné) tak aby tieto svoje vlastnosti naplno rozvíjal a najmä žil.

Túžime potom, aby muž pozitívne premieňal atmosféru v ktorej sa nachádza svojim životom a aby sa nenechal ovplyvniť týmto svetom.

Ako sme vznikli.

Projekt Chlapské Víkendovky vznikol pred 6 rokmi, kde na jednom kresťanskom stretnutí po krátkom chlapskom zdieľaní sme sa zhodli na tom, že nám chýba čisto chlapský čas.

Pavol Meliš spomenul, že by chcel spraviť víkend pre mužov a nám ostatným sa tento nápad páčil a chceli sme ho všetci aj zrealizovať. O pár týždňov neskôr sme dostali návrh na skontaktovanie sa s o. Jurajom Sedláčkom (ktorého kontakt si Pali Meliš vygooglil a napísal mu), o. Juraj súhlasil so svojou účasťou na prvej víkendovke a po nej sa z neho stal stály člen organizačného tímu.

Taktiež je aj duchovnou autoritou, pod ktorou tieto víkendovky robíme a aj vďaka nemu a s jeho pomocou sme odvtedy zorganizovali ďalších 8 víkendoviek.

Na všetkých víkendovkách dokopy sa zúčastnilo približne 150 mužov vo veku od 18 do 30 rokov. Počas covidového obdobia sme svoje nápady a návrhy pretavili do online adventných a pôstnych výziev, ktorých sa doteraz zúčastnilo okolo 200 mužov.

Pointa Víkendoviek

Program našich víkendoviek sa každým mení, tak isto aj hostia či samotná téma, no vychádzame z troch hlavných mužských pilierov a to sú: modlitba, práca a vzor.

Počas tohto obdobia sa zameriavame na duchovný a osobnostný rast muža pomocou prednášok, sv. omší, keď je možnosť tak je vystavená sviatosť oltárna, je tu aj možnosť vyspovedať sa alebo prídu samotní hostia, ktorí rozprávajú na konkrétne témy. Pri tomto všetkom sa ich snažíme nasmerovať a poukazovať na Ježiša Krista, ako na ten najlepší vzor pre všetkých mužov.

Čo nás taktiež charakterizuje sú naše práce, workshopy, alebo iné

aktivity ktoré robíme počas víkendoviek. Aby to nebolo len o sedení a počúvaní, tak sa snažíme program okoreniť zaujímavými aktivitami, ktoré sa počas víkendu môžu účastníci naučiť alebo zažiť, či už je to pomoc miestnemu farárovi, u ktorého sme ubytovaní, alebo nejaká turistika, či šport alebo niečo adrenalínové ako napr. lezenie po skalách, paintball, alebo nočné výstupy na hrad, avšak aj mnohé praktické úlohy, ako rozbíť a starať sa o motorovú pílu, ako zapojiť zásuvku, ako spájať, ako si vytvoriť web stránku a mnohé iné...

Na každej víkendovke sa snažíme priniesť niečo nové a zaujímavejšie, aby to nebolo rovnaké ako na tej predchádzajúcej.

Počas víkendoviek majú muži čas byť aj v tichu a v samote, kde môžu kontemplerovať nad nejakou staťou z Biblie alebo inou podobnou myšlienkou.

Kde sa nachádzame?

Chlapské víkendovky robíme všade, kde je možnosť ubytovať väčší počet mužov a našou víziou je aby na celom Slovensku boli muži zameraní na Krista a snažili sa svoj život žiť plnohodnotne ako adoptívny syn Kráľa. Preto aj naše víkendovky sú otvorené

všetkým miestam na Slovensku. Mali sme možnosť navštíviť miesta ako Pruské, Slavnické Podhorie, Lúka nad Dolnou Porubou (stanovali sme vonku), viackrát sme boli v Zubáku alebo na Lúčkach (pri Ružomberku).

Najpamätnejší moment z víkendovky

Za mňa osobne je ich viac a každá víkendovka je špeciálna, ale ak mám byť konkrétny, tak si pamätám, že hneď na začiatku víkendovky pri úvodnom zdieľaní jeden chlap povedal, že prišiel na víkendovku, aby porozumel viac ženám a na to dostal hneď odpoveď od iného účastníka, že aby sme mu vrátili peniaze, pretože je to nemožné. V tom momente sme sa všetci začali smiať a celá víkendovka sa niesla v duchu takejto otvorenosti a pohody aj vďaka tejto situácii.

Zaujímavosti

O Juraj Sedláček ako autor viacerých silných a skvelých kníh, či už je to Mužský strach, Otcovstvo problém alebo výzva, Otcovské rany a iné nás samotných organizátorov motivuje rásť v mužnosti a napredovať v nej. Všetci členovia víkendoviek – Pavol Meliš, Juraj Sedláček, Jozef Hriadel, Daniel Gladis, Jarko Spodniak, Ondrej Moravčík (externý organizátor Jožko Matuščin) a aj Ja – Michal Srnec sme myslím jedineční v tom, že hoci každý z nás robí odlišné veci, skvelo sa dopĺňame a naša odlišnosť je v tom výnimočná, že môžeme mať široký záber a môžeme to naše know how ponúknuť mužom práve na týchto víkendovkách. Je pre nás veľký bonus,

že aj my samotní organizátori sme po nich namotivovaní spraviť ďalšie a ešte lepšie víkendovky za čo vďačíme nášmu Pánu Bohu, pre ktorého toto všetko robíme a bez neho by toto všetko ani nebolo.

Čo robíme mimo víkendoviek?

Po každej víkendovke sa osobne s organizátormi stretneme, dáme si spätnú väzbu a pomaličky načrtávame a premodliame sa za nápady na ďalšiu víkendovku, miesto, tému...

Okrem víkendoviek sa staráme aj o naše sociálne siete web » <https://www.chlapskevikendovky.sk/> Facebook a Instagram „Chlapské Víkendovky“, kde uverejňujeme termíny víkendoviek, zdieľame adventné, či

pôstne výzvy, robíme súťaže, prípadne uverejňujeme iné mužské podujatia a povzbudenie, ktoré odporúčame alebo uverejňujeme fotky z víkendoviek.

Momentálne pracujeme na niečom novom, čo by bolo celoročné, ale viac informácií ešte nechceme uviesť pokiaľ to nebude na 100% hotové. Treba nás sledovať na Facebooku, Instagrame, na webe a tam sa všetko dozviete včas. :-)

A prečo na túto víkendovku ísť?

Prvý krok je, že ak chce muž vystúpiť z komfortnej zóny, on musí spraviť prvý krok. Inak to nepôjde... Samozrejme, že je tu vždy strach z nepoznaného, avšak človek ľutuje len to, čo neskúsi na vlastnej koži.

Ako hovorí o. Juraj Sedláček na svete je veľa chlapcov ale málo mužov. Preto ak má človek chuť duchovne, ale aj osobnostne rásť a ide mu o Ježiša Krista, tak ťa srdečne pozývame – príď na Chlapskú Víkendovku.

Pre nás mužov je vždy lepšie sa rozprávať pri práci „s pivom v ruke“ než pri kávičke v nejakej čajovni. Tak ťa povzbudzujeme, poď do toho s nami a zaži chlpský čas zameraný na Pána Boha

Amen :-)

**Za team Chlpských
Víkendoviek – Michal Srnec**

STAŇ SA LEPŠÍM...

Stať sa lepším je každodennou výzvou takmer pre každého človeka. Chceme byť lepší v práci, v záľubách, vo vzťahoch, chceme zlepšiť životosprávu a v neposlednom rade sa chceme stať najlepšiou verziou samých seba. Stávať sa lepším ale nie je jednoduché a častokrát si to vyžaduje úsilie a zmenu našich návykov. Výzva stať sa lepším je ale to čo nás posilňuje v snahe zmeniť sa a začať pracovať v každej oblasti v ktorej cítime, že potrebujeme rásť.

Projekt „PROGYM Become Better (prekl. „Staň sa lepším“) je zameraný na zlepšenie seba a svojho okolia. PROGYM tvorí tím mladých ľudí, ktorí svoju vášeň a záľubenie našli v pohybe. Pohyb je komplexom činností, ktorý nespočíva iba v usilovnej námahe na športovisku, pohyb je aj správne dýchanie, dobrý rozsah v kĺboch, dostatočné zataženie kostí, zdravá strava, pokojná myseľ, čoho výsledkom je zdravý človek odhodlaný stávať sa každým dňom lepším. V našom projekte chceme priniesť nové športovisko pre ľudí v Zákamenom, ktorí radi posilňujú a nemajú na to priestor v našej obci. Chceme navrátiť pohybu dôležitosť. Chceme, aby si ľudia k nemu nanovo vybudovali vzťah a pohyb vnímali ako prirodzenú súčasť ich životov.

Budujeme netradičné fitness centrum. Ako hovorí jeden zo zakladateľov projektu: „Sám ako fyzioterapeut liečim ľudí pohybom a vnímam aký je pohyb dôležitý, to ako sa hýbeme, aké úsilie pri tom vynaložíme a či sa vôbec dostatočne hýbeme. V bežnom fitku som sa necítil komfortne, pretože som sa často pozeral na druhých akí sú silní, aké váhy zdvíhajú. Pritom

pohyb som miloval – rád behám, bicyklujem, leziem, lyžujem, hrám futbal a mnohé iné športy, no na to potrebujem byť aj funkčne silný, aby som sa nezranil. Práve táto skúsenosť sa nám stala inšpiráciou. Vytvorenie prostredia, kde sa ľudia cítia prijato, bez strachu, sú motivovaní a spoznávajú možnosti ciest k pohybu je našou prioritou. Ponúkame kvalitné tréningové programy, na ktoré sa môže prihlásiť naozaj každý, nielen ten, kto sa chce stať našim druhým domovom.

s malými futbalistami, boli našou prvou prácou. V súčasnosti si ale nejde nevšimnúť, že deti sú menej obratné, pomalšie a majú menšiu fyzickú výdrž. Prieskumy dokazujú, že nástupom do školy sa fyzická aktivita u detí rapídne znižuje. Telesná výchova nestačí, a preto sme dospeli k záveru, že chceme deti rozhybať a ukázať im, že pohyb vie byť radosťou. Po dohode s obcou pripravujeme aj tréningové programy pre väčšie skupiny detí. Ich zameranie sa bude každomesačne meniť. Tréningové program budú obsahovať gymnastiku, atletiku, koordináciu či rôzne pohybové hry. Prostredníctvom týchto programov realizovaných na pravidelnej báze veríme, že prispejeme k zníženiu inaktivity u detí a mladých ľudí a vybudujeme u nich návyk, ktorý je kľúčový k zlepšovaniu a rastu našej osobnosti.

Ako sme v úvode spomenuli, chceme ľudí aj vzdelávať, pretože informácie majú dnes nevyčísliteľnú hodnotu. Na pravidelnej báze chceme prinášať prednášky týkajúce sa ľudského tela, zdravého životného štýlu, psychickej pohody a o tom ako môžeme opäť „zlepšiť seba a svoje okolie.“

Naše poslanie vychádza z našej filozofie „Become Better / Staň sa lepším“ a preto chceme ľudí motivovať, vzdelávať a správne viesť k zdravému životnému štýlu. Veríme, že spoločnými silami „rozhybeme Zákamené a okolie“ a budeme príkladom a motíváciou pre mnohých ľudí, ktorí sa chcú naučiť „býť lepšími.“

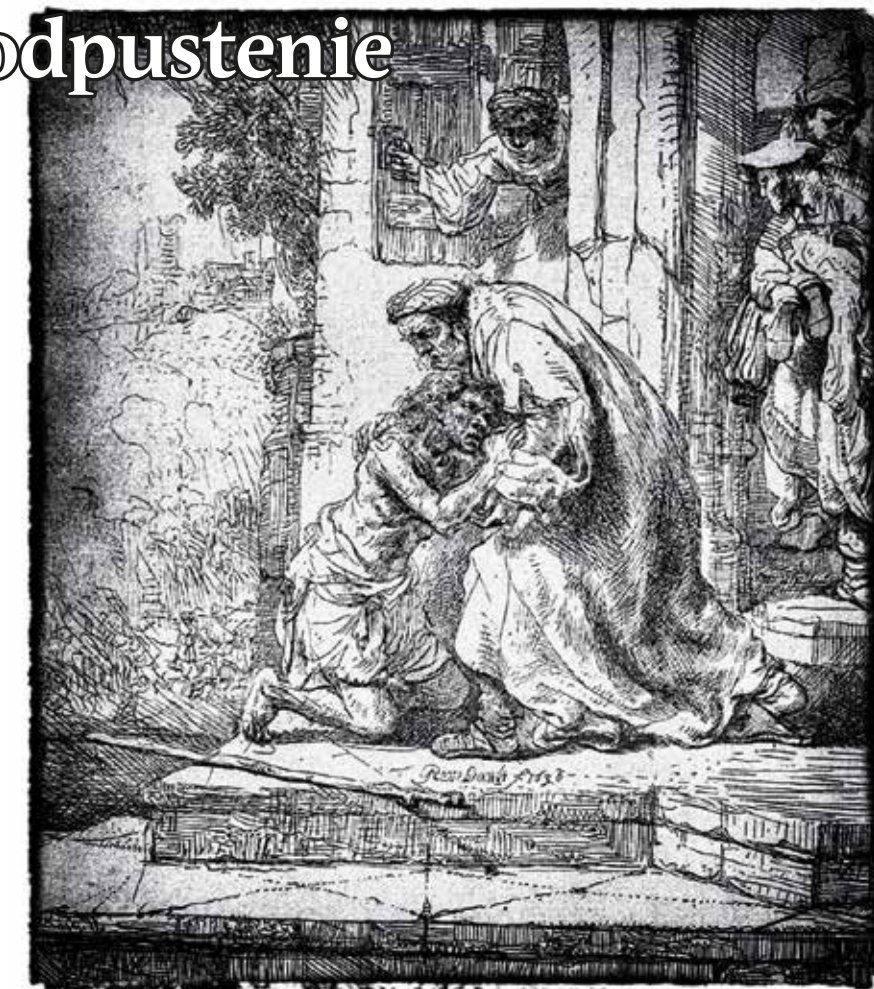
Zmierenie, odpustenie

Ahoj môj brat, moja sestra
Každý z nás pozná toto slovo, je veľmi
známe.

Keď si dáme do slovníka **zmierenie**
a pozrieme si význam slova, tak sa
tam píše: „**odstránenie rozporov, spo-
rov, nezhôd, podanie si ruky.**“

V našej viere, ktorú všetci vyzná-
vame, to dokonca znamená sviatosť
zmierenia. Boh nám to dokonca pový-
šil na sviatosť. A to je pre nás veľmi
veľká milosť. Toto všetko veľmi dobre
vieme, ale vieme to aj praktizovať
v našom živote? To už je troška ťaž-
šie, pre každého jedného z nás, či pre
kňaza, či pre rehoľníkov, či pre vás
laikov. Často krát sa nám stáva, že si
povieme: „*ja ti odpustím, ale nezabud-
nem.*“ Tak potom je to aké odpuste-
nie, aké zmierenie? Žiadne. Keď čítate
tento článok (ak sa nemýlim) tak je
vrchol pôstneho obdobia, prežívame
tzv. Veľký týždeň. A práve pôstne
obdobie nám Boh ponúka, aby som
sa troška aj ja zamyslel. Aj nad týmto
naším problémom a to je odpustenie,
zmierenie. Skúsme byť takí pravdiví
a sami si teraz priznať, že áno, nie-
kedy aj ja mám problém odpustiť.
Pripravujeme sa na najväčšie kres-
ťanské sviatky v roku – na Veľkú noc.
A skúsme každý jeden z nás sa teraz
troška zastaviť a porozmýšľať o čom je
Veľký Piatok. Hlavnou myšlienkou Veľ-
kého Piatku je že Ježiš za nás na kríži
urobil zmierenie s Bohom. Aj keď to
on nepotreboval, ale za teba za mňa
to urobil. A prečo? Lebo nás miluje
nekonečnou láskou.

Pomôžem si jedným príbehom.
Jeden kňaz cestoval v Prahe v metre.
Oproti nemu si sadol nejaký mladý
chlapec, celý v koženom oblečení
a cez krk mu visel veľký kríž na hru-
bej retiazke. Kňaz si v duchu hovorí:
„*Istotne tento mladý ani nevie, čo
ten kríž znamená, nosí to len tak
na parádu.*“ Kňazovi to nedalo a opý-
tal sa mladíka. „*Chlapče prečo nosíš
na krku taký veľký kríž?*“ Mladík odpo-
vedá: „*Keby si vedel, čo pre nás urobil,
tak ho nosíš aj ty.*“ A tak sa aj za seba,
ale aj za vás pýtam, viem, čo pre mňa
urobil Ježiš na Veľký Piatok? Povedať

to viem, ale mám to aj vo svojom srdci,
vo svojej hlave?

Milí členovia mojej rodiny, skúsme
si teraz keď budeme prežívať obrady
Veľkého Piatku uvedomiť, že Ježiš ma
miluje nekonečnou láskou a na kríži
mi to ukazuje. Tie ruky, ktoré sú roz-
prestreté, nie sú skrížené, nám všet-
kým chcú ukázať a zároveň povedať
– pozri aj za teba som zomrel, aby som
ťa zmieril s Bohom a chcem ťa v dnešný
deň objať. Keď chcem niekoho objať,
tak ho mám rád. Cez pôstne obdobie
sa číta jedno podobenstvo o márho-
tratom synovi. Všetci ho veľmi dobre
poznáme. Ale chcel by som vypichnúť
jednu vetu z tohto podobenstva: „*Otče
zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už
nie som hoden volať sa tvojím synom.*“
(Lk. 15, 21)

A však predtým ho Otec objal. Otec
sa ako keby ponížil a tohto syna objal.
Možno na prvé počutie by sa nám to
tak zdalo. Ale vôbec nie. Ten otec chcel
ukázať svojmu synovi, že napriek

tomu že urobil chybu ho miluje. Ten
syn si uvedomil svoj hriech a pro-
sil o zmierenie svojho Otca, prosil
o odpustenie svojho Otca. Toto sa deje
pri každej jednej svätej spovedi. Neu-
tekajme, nebráňme sa tomuto objatiu
od Boha, lebo on chce nás všetkých
objať, nech sme akí sme. Aj ja mám
hriech, aj môj brat má hriech, aj moja
sestra má hriech.

Skúsme neostať len pri tomto, ale
skúsme každý začať od seba a poda-
kovať Bohu, že to urobil za všetkých
nás. A to, čo urobil za nás, my skúsme
robiť svojím bratom a sestram.

Skúsme, každý jeden z nás odpus-
tiť, zmieriť sa so svojimi bratmi a ses-
trami. Ako?

Skúsme sa modliť za tých našich
nepriateľov. A Boh bude postupne
pretvárať naše srdce. Moji drahí čle-
novia rodiny, prajem vám, aby sme
toto všetko prežili cez Veľký týždeň,
aby sme si uvedomili tú Ježišovu lásku
k nám. **Kaplán Andrej Adamčák**

CINTORÍNY V ZÁKAMENNOM

PhDr. Soňa Maťugová rod. Nemčeková

Staré cintoríny sa po mnohých rokoch stali pamätihodnosťami, lebo sa v nich zachovali kamenné kríže, kamenné korpusy Ježiša Krista s krížom, kamenné plastiky svätcov a patrónov, pamätné dosky o tragickej udalosti v obci. Stali sa miestom odpočinku významných osobností, rodákov i prisťahovaných, ktorí sa svojim životom a dielom zapísali do histórie obce a Slovenska. Pozostali si tu uctievali mŕtvych, pochovaných do vysvätenej pôdy a cintorín cháпали ako posvätné miesto. Každý cintorín mal centrálny kríž. Drevené kríže na cintorínoch sa nezachovali, zničili ich živly, vieme o nich z archívnych dokumentov. Obec Zákamenné mala cintoríny doteraz na štyroch miestach

Najstarší cintorín

Správu o najstaršom cintoríne zanechal vo svojej rukopisnej zbierke odpisov historických listín významný cirkevný historik a rímskokatolícky kňaz Jozef Kohút. Jeho osobný fond ako rukopisné dielo je uložený v Slovenskom národnom archíve v Bratislave. Jozef Kohút (*1. 3. 1828 v Ústi na Orave – †16. 6. 1900 v Dolnom Kubíne) absolvoval kňazský seminár v Spišskej kapitule a vysvätili ho za kňaza v roku 1851. Pôsobil ako kaplán v Rabči, farár v Liptovskej Teplej a dekan v Dolnom Kubíne. Bol členom výboru Matice slovenskej, funkcionárom Spolku sv. Vojtecha, členom Oravskej učnej spoločnosti, publikoval do novín, časopisov, písal náboženské knihy, zbieral výpovedný, jedinečný historický a archeologický materiál pre monografiu Oravy. Vzácný Kohútov rukopis obsahuje poznámky a citácie z kanonickej vizitácie, ktorú vykonal superintendant (evanjelický biskup) Joachim Kalinka v lokčianskej farnosti 20. októbra 1658.¹ Dedina Zákamenné v tom čase kostol nemala, ale cintorín mala. O cintoríne v Zákamennom zaznačil sťažnosť: „strany cmitera zakamenského, do kterého proti uložení (nariadeniu, príkazu vrchnosti) mníši vstupujú v mŕtvymi tely (telami)“. Katolícki mníši na zákamenskom cintoríne pochovávali zosnulých podľa rímskokatolíckych obradov. Názov lokality cintorína nenapísal. Jozef Kohút, ktorý „prešiel oravské dediny krížom krážom“ zaznamenal, že Zákamenné malo osobitný cintorín a bezpochyby kaplnku užívanú katolíckmi.² Najstarší cintorín v Zákamennom sa nezachoval a s určitosťou nevieme, kde sa nachádzal. Cintoríny sa zakladali najčastejšie v okolí farského alebo filiálneho kostola, ale dedina Zákamenné v roku 1658 kostol

nemala. Misionári, mníši a farár Jakub Kvašnievsky konali obrady v prírode, súkromných domoch, na cintoríne a pod. Starodávny miestny biblický názov Kalvária³, nevylučuje, že v okolí kopca alebo pod kopcom mohol byť najstarší zákamenský cintorín. Naznačuje to aj veta: „Vrch, kde kalvária stojí, už predtým Za kalváriou zvaný bol...“⁴

Pochovanie kňazov v krypte

Cirkevní hodnostári, farári, rehoľníci, príslušníci šľachtických rodov boli pochovávaní podľa dávneho zvyku v podzemných kryptách kostolov, kláštorov alebo v okázalých rodinných hrobkách. Dva prípady sme našli v Zákamennom. Prvý zákamenský farár Ján Matej Matiašovský z Liptovských Matiašoviec pochádzal zo starého liptovského šľachtického rodu. Zomrel po piatich rokoch kňazskej služby v Zákamennom 28. januára 1753 a pochovali ho vo svätyni kostola (pod presbytériom) dňa 5. februára 1753. Tretí zákamenský farár Jozef Jablonský zomrel 38-ročný v Zákamennom a pochovali ho 30. apríla 1764 vedľa Mateja Matiašovského.⁵ Ďalšie prípady pochovania kňazov do krypty v zákamenskom kostole sme nezistili. Panovníčka Mária Terézia oficiálne zakázala pochovávanie zosnulých do podzemných priestorov kostolov v obciach. Kanonická vizitácia z roku 1820 obsahovala záznam, že pochovávanie do krypty kostola „zanechali“⁶. Panovník Jozef II. (1780 – 1790) zakázal pochovávanie zosnulých v osídlených častiach obce a tak sa cintoríny umiestňovali na okraji lesa alebo v okrajovej časti obce.

Cintorín pri kostole

Spišský biskup Karol Salbeck (1776 – 1785) navštívil farnosť v Zákamennom

v roku 1777 a do kanonickej vizitácie o cintoríne napísal ako vyzeral v čase kontroly. Mal drevenú ohradu, miestami poškodenú, zničenú nepriaznivým počasím a vyžadovala opravu. Dve vstupné drevené brány do cintorína sa uzavierali drevenou závorou. Ďalej opísal stromy a porasty na cintoríne. Cintorín, umiestnený ďaleko od domov a príbytkov, bol posvätený, nebol ničím zhanobený alebo poškodený násilím. Pochovávali tu len katolíkov, nebol zmiešaný so zosnulými iných vierovyznaní (evanjelického, židovského) a hroby kopali dostatočne ďaleko od kostola. Na cintoríne sa nenachádzala kaplnka, rodinná hrobka, svätyňa ani krypta. Pohrebný kríž, smútočné zástavy a náradie ukládali v sakristii kostola.

Dva cintoríny pri kostole

V rokoch 1794 a 1820 sa spomínali dva cintoríny. Každé rozšírenie cintorína zapísali ako založenie nového druhého cintorína. Podľa kanonickej vizitácie z roku 1833 druhý cintorín rozšírili v roku 1817⁷ vo vzdialenosti asi 15 metrov od kostola. Cintorín ohradili a postavili tu kríž s ukrižovaným Ježišom. Vstupná brána do cintorína bola drevená. Trávu na cintorínoch nekosili. Martin Furajda (*1777) a 24-ročný Jozef Furajda (*1809) sa uvádzali ako hrobári v kanonickej vizitácii roku 1833. Za vykopanie hrobu pre dospelého dostávali 1 florén 30 gracijarov a za vykopanie hrobu pre dieťa 1 florén⁸. Bežná úmrtnosť predstavovala 35 – 45 ľudí v jednom roku, ak sa nevyšktyli epidemické alebo infekčné ochorenia. V cholero- vom roku 1831 zomrelo 60 ľudí.

Kňaz Ján Kalher oznámil Oravskej stolici v septembri 1833, že cintorín v Zákamennom je zaplnený hrobmi a žiadal Oravské panstvo ako patróna

farnosti o pridelenie pozemku na rozšírenie cintorína.⁹ Obec nedostala pozemok od Oravského panstva a tak pochovávanie vykonávali na prenajatej pôde. Keďže prenajímali menšiu rozlohu pozemkov, v priebehu dvoch desaťročí sa zaplnila hrobmi.

Na konci roku 1847 sa prejavil nedostatok hrobových miest na cintoríne pri kostole, veď v spomenutom roku zomrelo 220 ľudí. Obecný úrad prenajal pozemok na rozšírenie cintorína od vdovy Večerekovej v roku 1848 za 5 florénov ročne a v roku 1861 prenajal pozemky pre rozšírenie cintorína od Johany Frančekovej a Jozefa Kostolníka¹⁰. Tomáš Gavroň a Martin Večerek sa spomínali ako hrobári, obec im kupovala náradie. Drevený plot bol zničený dažďami, mrazmi a vetrom, preto vybudovali nový kamenný plot okolo cintorína. Kameň kúpili v Krušetnici.

Cholerový cintorín v Babinci

Zosnulí na mor alebo choleru mali byť pochovaní na osobitnom cintoríne podľa nariadenia kráľovskej rady. Obec musela vytvoriť pohrebisko pre zosnulých na mor či choleru na okraji chotára, ďaleko od obytnej zóny. Cintorín v lokalite Babinec slúžil ako cholerový cintorín v 19. storočí. Obecný richtár Jozef Beňuš dal postaviť a vymalovať na cintoríne v Babinci nový kríž v roku 1850. Maliar Narcis Ráčkaj z Lokce vymaľoval nový kríž so šindľovou striedkou na cintoríne v Babinci v roku 1863. Počas cholerového roku 1873 zomrelo 85 ľudí, z toho na choleru vyše tridsať¹¹. Cholerový cintorín po roku 1873 zanikol, nezachovali sa ani hrobové miesta, nevieme koľko zosnulých tu pochovali. Dobrovoľníci v Zákamennom opravili cholerový cintorín v máji roku 2020. Fyzická rekonštrukcia cintorína už nie je možná, ale ako projekt duchovnej obnovy priestoru sprítomňuje jednu významnú súčasť histórie obce.

Zvyky a poveria pri úmrtí

S pochovávaním zosnulých súvisel strach pozostalých zo smrti, poveria a zvyky¹². Ľudia verili, že duša zosnulého existuje ďalej, môže sa vracieť medzi živých, pomáhať im alebo škodiť. Niektoré pohrebne zvyky ľudia zachovávajú dodnes. Mŕtvemu

zatlačili oči, lebo „ak by sa na niekoho pozrel“, vzal by si ho so sebou. Verili, že duša opúšťa telo po smrti ako biela holubica, para alebo obláčik. Preto na chvíľku otvorili okno, aby duša slobodne odletela. Zrkadlo zastreli čiernou látkou, aby sa duša „nevidela“, lebo by sa mohla vracieť do domu. Zastavili nástenné hodiny. Nebožtíka položili na slamu, ktorú po pohrebe spálili. Verili, že spálili zlého ducha, ktorý vyšiel z mŕtveho tela. Ruky zosnulého skladali do kríža. Pravá ruka, symbolizujúca život v pravde, spočívala na ľavej ruke. Zosnulému dávali do ruky peniaz (20 – 40 halierov), aby ich dal na oferu sv. Petrovi, keď pôjde do neba. Nebožtík ležal v truhle na hlavni naplnej vratičom, na nohách mal obuté papuče, v rukách modlitebnú knižku a dávali mu aj okuliare, fajku a tabak. Pohreb sa konal na tretí deň. Táto tradícia súvisela s Ježišovým zmŕtvychvstaním, ktoré sa uskutočnilo na tretí deň. Keď vynášali nebožtíka z domu, zaklopali na tri prahy (v izbe, kuchyni a pitvore) a jeden člen rodiny vyriekol vetu: „Zbohom, ďakujem na vaše opatrovanie, alebo Zbohom tu zostávajte, na mňa nezabúdajte“. Nebohého vynášali z domu nohami napred, aby sa nevrátil a nemáťal ich. Hodenie hrsti zeminy na rakvu zosnulého malo chrániť dom pred duchom zomrelého. V čase pohrebu hodili seno dobytku, aby sa dobytok za zosnulým „nezopsul“, čiže nepodľahol chorobe.

Ľudia v dedine prejavovali veľký žiaľ, keď zomrel slobodný mládenec. K hrobu ho niesli slobodné dievčatá v bielych šatách. Prvá družica šla v čiernych šatách a na vankúšiku alebo tanieriku so šatkou niesla svadobné družbové pierko, zlomenú sviečku a tri štvrtiny jablka. Prvá družica bola snúbenica alebo milá zosnulého mládenca. Keď zomrela slobodná dievčina, truhlu niesli štyria mládenci – družbovia so zdobenými svadobnými pierkami.

Prvý družba niesol na vankúšiku zlomenú sviecu a zlomený kvet, ktoré hodil do hrobu. Zlomená svieca, zlomený kvet a štvrtky jablka symbolizovali predčasné úmrtie. Rodina spomínala svojich zosnulých hlavne počas Vianoc. O zosnulom hovorili vždy len v dobrom.

Pohrebisko pri kostole

Cintorín pri kostole bol opäť zaplnený hrobmi v roku 1883. Obecný úrad prenajal na pohrebne miesta pozemky od roľníkov Jozefa Placeka a Floriána Večereka. V 18. a 19. storočí zaniklo množstvo hrobových miest a následne slúžili na ďalšie pochovávanie zosnulých. Úmrtnosť bola vysoká. V rokoch 1777 – 1799 zapísali do cirkevnej matriky 988 zosnulých Zákamenčanov. Od roku 1800 do novembra roku 1893 zomrelo v Zákamennom podľa rímskokatolíckej matriky 4661 ľudí, v 20. storočí zomrelo 3627 ľudí. Spolu 9276 nebohých v rokoch 1777 – 1999. Týchto zosnulých pochovali na starom cintoríne neďaleko kostola a na cholerovom cintoríne v Babinci.

Kanonické vizitácie v 18. a 19. storočí uvádzali vždy dva cintoríny. V podstate išlo o tie isté pohrebiská. Kým sa pochovávalo v novom cintoríne, hroby v starom cintoríne prešli tlecou dobou. Keď sa nový cintorín zaplnil, opäť sa pochovávalo v starom cintoríne, prekrytým vrstvou zeminy. Tieto dva cintoríny poznáme ako dnešný starý cintorín pri kostole, v ktorom môže byť niekoľko vrstiev hrobov nad sebou z rôzneho časového obdobia. Na povrchu vidieť ako sú hroby z prelomu 19. a 20. storočia tesne pri sebe, dokonca sa čiastočne prekrývajú, mladší hrob je na staršom hrobe, pričom starší hrob dokladá kamenný kríž bez vyznačenia. Druhá generácia potomkov si matne pamätala nevyznačené hroby predkov a tretia generácia potomkov si vôbec nepamätala miesta hrobov svojich prarodičov.

Na starom cintoríne je aktuálne zachovaných a sčítaných 1303 hrobov a 1876 zosnulých. Najstarší zistený časový údaj je rok 1886. Centrálny kríž z dielne majstrov kamenárov Bielopotockých obsahuje korpus ukrižovaného Ježiša, pod ním umrlčie lebky, pod ňou hlavy dvoch anjelikov a pod nimi plastiku modliacej sa Panny Márie. Text na kameni v spodnej časti má nečitateľný chronologický údaj, možno rok 1883 alebo 1886 (?). Umrlčia lebka bola symbolom smrti. Zosnulí z chudobných rodín mali neoznačený hrob s jednoduchým dreveným alebo prúteným krížom, ktorý trval krátku dobu. Majetnejší obyvatelia svojim

Pokračovanie na str. 26

Dokončenie zo str. 25

zosnulým dávali na hrob kamenný kríž, ale bez vyznačenia mena a osobných údajov. Niektoré kamenné kríže mali korpus Krista z iného materiálu, napríklad zo železa alebo keramiky a bol pripevnený na kamenný kríž dodatočne ako figurálna výzdoba. Tieto kamenné kríže netvorila s korpusom jeden celok. V rohu starého cintorína sú aj tri hroby s latínovými krížmi z 19. storočia, avšak nezachovali sa na nich identifikačné tabuľky s menami zosnulých. Vyznačovanie hrobov sa zachovalo od konca 19. storočia, ale len u významnejších osobností. Hroby detí sa neoznačovali.

Ďalšie rozšírenie cintorína v roku 1922 stálo dvetisíc korún za kupovanie pozemkov od pôvodných majiteľov. Peniaze daroval spišský biskup Ján Vojtaššák a nový cintorín posvätil počas birmovky 2. augusta 1924.

Tu odpočíva kňaz Juraj Ondriš, ktorý pôsobil v Zákamennom 44 rokov a jeho najväčším dielom bola krížová cesta s veľkými kaplnkami na Kalvárii. Zomrel 2. novembra 1893 a na hrobe má kamenný kríž s ukrižovaným Ježišom. ThDr. Aurel Viktor Klinovský, ktorý pôsobil v Zákamennom v rokoch 1895 – 1912, bol pochovaný na cintoríne v Zákamennom a obec mu vybudovala dôstojný pomník.

Jozef Vojtíček, rodák z Vyšnej Lipnice, pôsobil ako kňaz v Zákamennom v rokoch 1893 – 1921 a zaslúžil sa o výstavbu súčasného kostola Nanebovzatia Panny Márie. Zomrel v Spišskej kapitule 16. apríla 1931 a pochovali ho v Zákamennom 19. apríla 1931. Pohrebný obrad vykonal spišský biskup Ján Vojtaššák. Zákamenský rodák, kňaz Viktor Placek (*1912 – †1942) je pochovaný na starom cintoríne.

Cintorín bol rozšírený smerom na Babinec v roku 1953. Pohrebisko malo rozlohu dva hektáre a od 1. januára 1957 ho spravoval Miestny národný výbor v Zákamennom. Dom smútku vybudovali v roku 1972 a zrekonštruovali ho v roku 2010.

Spišský biskup Ján Vojtaššák zomrel dňa 4. augusta 1965 v nemocnici v Senohradoch pri Prahe. Jeho telo previezli autom do rodnej obce, kde bol

vystavený v dňoch 5. – 7. augusta. Pohrebné obrady vykonal ThDr. Ambróz Lazík (*1897 v Trstíne – †1969 v Trnave), titulárny biskup appijský a apoštolský administrátor Trnavskej apoštolskej administratívy. Za veriacich sa rozlúčil katolícky farár z Veličnej Štefan Strapec. Na pohrebnom obraze 7. 8. 1965 v Zákamennom sa zúčastnilo vyše 100 kňazov z celej Spišskej diecézy. Ján Vojtaššák bol pochovaný do hrobky, ktorú si dal sám postaviť.

Nový cintorín

Nový (štvrtý) cintorín bol vybudovaný v roku 1992 za kostolom Nanebovstúpenia Panny Márie. Jeho dominantou je päť metrov vysoký betónový kríž. Rímskokatolícky kňaz Jozef Kasan ho posvätil 1. novembra 1993 a o deväť rokov zomrel v Zákamennom. Jozef Kasan zomrel náhle, predčasne, 48-ročný dňa 19. júla 2002 a pochovali ho na novom cintoríne v Zákamennom 23. 7. 2002.

Situačný plán starého a nového cintorína na informačných tabuliach inštalovali pri cintoríne v roku 2013. Na tabuliach sú prehľadne označené jednotlivé sekcie cintorína a podrobné zakreslené hrobové miesta. Mená zosnulých sú zoradené v abecednom poradí. Každý návštevník cintorína si môže ľahko nájsť svojho zosnulého príbuzného na situačnom pláne aj priamo na cintoríne.

Obecné zastupiteľstvo Obce Zákamenné schválilo Prevádzkový poriadok pohrebiska (cintorínsky poriadok) ako všeobecné záväzné nariadenie v roku 2007 a potom 12. decembra 2016.

Cintorín je sakrálny priestor, ľudia tu prejavujú zosnulým úctu a pietu. Predstavuje aj miesto oddychu, pokoja, duchovnej reflexie, spoločenského kontaktu, vzájomnej komunikácie počas spomienkových dní.

Cintorín je pamäť dediny, jej kamenná kronika. Cintoríny v Zákamennom sú ako parky, o ktoré sa starajú pozostali príbuzní aj obec.

Vysvetlivky

¹ ŠAZA, Archív Dolný Kubín, Jozef Gebura – osobný fond. Autor uvádzal, že kanonická vizitácia Joachima

Kalinku, evanjelického superintendanta, sa konala vo farnosti Lokca 25. októbra 1658. Poľský kňaz Jakub Kvašnievsky slúžil sväte omše a obrady v Nižnej, Sedliackej Dubovej a Kliniku (Zákamennom).

² Slovenský národný archív v Bratislave, Jozef Kohút – osobný fond, rukopis k cirkevným dejinám obci a farnosti Oravy, obec Zákamenné.

³ Lokálne názvy v obciach mali svoje opodstatnenie a historický význam. Ich pôvod sa určoval od vlastníka, napr. Maršalkov grúň, Fedorov vrch, Špitally, charakteru lokality, napr. Podkamenská, Poriečanska, udalosti súvisiacej so smrťou a pochovaním, napríklad Kalvária atď.

⁴ Jozef Kohút – osobný fond, farnosť v Zákamennom.

⁵ ŠAZA Archív Dolný Kubín, Jozef Gebura – osobný fond, farský okres Lokca, farnosť v Zákamennom.

⁶ Rímskokatolícka farnosť v Zákamennom. Kanonická vizitácia z roku 1820.

⁷ Rímskokatolícka farnosť v Zákamennom. Kanonická vizitácia spišského biskupa Jána Ladislava Pyrkera 12. 9. 1820.

⁸ Tamtiež. Kanonická vizitácia spišského biskupa Jozefa Bélika z roku 1833.

⁹ ŠAZA so sídlom v Bytči, Oravská župa I. 1584 – 1848. Ecclesiastica, žiadosť zo 16. septembra 1833.

¹⁰ ŠAZA so sídlom v Bytči. Oravská župa II. 1849 – 1922. Účtovné oddelenie. Knihy príjmov a výdavkov obce Zákamenné z rokov 1848 – 1861, výdavky cirkevné.

¹¹ Matriky zosnulých rímskokatolíckej farnosti v Zákamennom v rokoch 1831, 1847, 1873.

¹² ŠAZA, Archív v Dolnom Kubíne, Základná škola v Zákamennom, národopisný výskum učiteľa rímskokatolíckej ľudovej školy v Zákamennom školského brata Filipa Palúcha v 30. rokoch 20. storočia.

Obnova morového cintorína

Obnoviť morový cintorín bola aj moja povinnosť. Nachádza sa v Babinci, kde som vyrastal, poznám tam všetky zákutia, všetky chodníčky, každý strom.

Roky plynuli a už iba zriedka som zašiel do zarasteného morového cintorína. Najviac mi prekážali ohniská po opekačkách a piknikoch, ktoré boli práve na hroboch zosnulých. Ani sa nečudujem, veď toto miesto vôbec nenasvedčovalo, že tu nejaký cintorín je... So súhlasom starostu obce Mgr. Petra Klimčíka som sa chopil myšlienky, že postupne začneme čistiť toto pietne miesto. Najskôr mi pomáhali moji blízki, nemožem nespomenúť aj moje vnúčatá a postupne sa pridávali aj dobrovoľníci.

Zo začiatku to bola mravčia práca, deň za dňom, no výsledok bol mizivý. Postupne sme sa ale tešili ako pri každej práci, ktorá vezme veľa osobného času, úsilia a vytrvalosti pri zveľadovaní. Keď sa už burinu, bodláčie a suché raždie podarilo odstrániť, bolo možné spočítať počet hrobov. Je ich 800. Niektorí starší ľudia si ešte dodnes pamätajú rozprávanie ich rodičov, že v niektorých hroboch sú pochovaní aj viacerí zosnulí. Napríklad celkom vzadu je hrob troch nemeckých vojakov, ktorí si museli hrob vykopať a potom ich tam popravili.

Za pomoci sponzorov pána Štefana Buláka z Novoti, ktorý dodal drevo na kríže a koly na ohraničenie pozemku morového cintorína a pána Viktora Buknu, ktorý vyrobil kríže, sa nám podarilo obnoviť vzhľad hrobov. Kamenný kríž, ktorý stál v strede cintorína, bol veľmi poškodený, preto sme obnovili aj ten. Pri osadení nápisu do kameňa a výrobe informačnej tabule pomohol pán Slavomír Večerek, ktorý zabezpečil aj brigádu dobrovoľníkov. Dnes už morový cintorín vyzerá ako miesto modlitby, s krížom, osvetlením, lavičkou a upraveným terénom. Okoloidúci sa zastavia, natrhajú kyticu na kvetinovom poli, či zapália sviečku.

Nech odpočívajú v Pánovi.

Hneď pod morovým cintorínom bolo zarastené pole burinou. Pole sme zorali, porovnali terén, vyhrabali a zasiali kvetinovú lúku. Prvý rok to

bola kvetinová nádhera... O vypletie sa postarali členovia Jednoty dôchodcov Zákamenné, sponzorom lúky bol pán starosta a pán Florián Subjak. Po dokončení morového cintorína sa ukázala ďalšia prekážka s prístupovou cestou do Babince, s ktorou nám pomohol starosta obce Zákamenné. Postupne sa nám otvorila príležitosť vniesť život do už aj tak nádhornej prírody Babince, kde ticho prerušuje len žblnkot čistého potoka, vôňa ihličia

Montáž informačnej tabule v Babinci S. Večerek

a pohľad na zlatožlté záružlie. Pri zveľadovaní tohto čarovného prostredia zohrala veľkú úlohu fantázia ľudí, ktorým nie je ľahostajná príroda. Prítok vody umožňoval vytvoriť menšie jazierka a skrásliť okolie potoka.

So súhlasom pána farára Cyrila Hamráka sme mohli začať výstavbu zrubového altánu. Práca bola veľmi náročná hlavne na čas a vystriedalo sa tu mnoho dobrovoľníkov.

Chcel by som sa poďakovať Emilovi Kolenčíkovi a Milanovi Večerkovi, ale aj ďalším sponzorom: starostovi obce Mgr. Petrovi Klimčíkovi, Farskému úradu v Zákamennom, Karolovi Florakovi ml., Michalovi a Martinovi Boškajovcom, Floriánovi Subjakovi, Karolovi Glejtkovi a Michalovi Fafejtovi.

Podakovanie patrí aj dobrovoľníkom: František Veselovský, rodina Pavla Kocúra, Serafín Chromek, Miroslav Večerek, Jaroslav Žatkuliak, Kristián Chromek, Emil Mravčák, Jozef Koval, Albín Franek, Marián Iglár, Emil Majchrák, Ľudovít Vojtas, Anton Kurek, Štefan Ridzoň a Milan Čerchľan.

Tento kúsok prírody je tu pre všetkých. Vždy ma poteší, keď vidím ženy, ktoré vysadia rastliny, mladé rodiny s deťmi, tínedžerov možno na prvom rande, či mladomanželov na fotografovaní.

Je tu veľká výzva pre všetkých, ktorí sa chcú realizovať pri zveľadovaní tohto nádherného miesta, či už na vytvorenie detského ihriska alebo ďalších projektov.

Jozef Vojtas

MY EŠTE STÁLE MÁME DÔVOD ŽIŤ

My ešte stále máme dôvod žiť – teda, aspoň sa snažiť žiť vo svetle dobra. Starší občania sú dnes neodmysliteľnou súčasťou každej spoločnosti. Nositeľmi životných skúseností, múdrostí, zručností i tradícií.

Naša ZO JD sa rozrastá, tešíme sa za každú novú tvár, ktorá zavíta medzi nás a priloží ruky k dielu. V roku 2022 sme boli od začiatku roka veľmi aktívni, zorganizovali sme množstvo kultúrnych, spoločenských aj brigádnických akcií.

Začali sme pred Veľkou nocou s mladými z našej obce MOS – „Tvorivé dielne“, cieľom bolo pripraviť deťom príjemné popoludnie, kde mohli s nami zdobiť perníčky, maľovať vajíčka, pliesť korbáče a vyrábať rôzne veľkonočné ozdoby.

Na jar začíname brigádou na Kalvárii, ale aj počas celého roka sme sa snažili dbať o čistotu Kalvárie, okolie kostola sv. Jozefa, čistiť a zdobiť kapličky pred našim odpustom, no nedá mi nepochváliť sa našou veľkou akciou na jeseň pri hrabaní lístia, kde sme prizvali na pomoc viaceré zložky aj našich mladých skautov, birmovancov,

miništrantov a prijímateľov sociálnych služieb. Túto akciu sme nazvali Buchtohrabanie. Naše aktivity sa neupínajú len na rovesníkov, ale dokážeme sa prispôbiť, zahrať, zavtipkovať, zaspievať aj s mladšou generáciou. Prijali sme pozvanie do školy na Deň matiek medzi našich prváčikov a prežili sme nezabudnuteľné chvíle, deti nás odmenili krásnou ružičkou a srdiečkom s venovaním. Ďakujeme.

S našimi šikovnými členkami sa učili vyrábať, piecť a zdobiť medovníčky deti z Turecka, Bulharska, Litvy a Rumunska. Tí odvážnejší sa nebáli vyrábať korbáčky zo syra, ktoré ich učila P. Elena Gonšorová. Bol to zaujímavý projekt pod názvom „ERASMUS“.

Zúčastnili sme sa pri slávnostnom odhalení pomníka padlých v 2. svetovej vojne na znak úcty našim padlým hrdinom zaznela pieseň „Tichá noc, tmavá noc krásna je, partizán na horách bojuje“...

Naši obetaví členovia sa každý rok zúčastňujú pri varení gulášu na dni obce (naš guláš sa umiestnil na 2. mieste). Bola dobrá nálada aj vďaka našim členom, ktorí zahrli a zaspievali rezké veselé slovenské pesničky. Dobrou náladou sme prispeli aj do programu Zákamenská harmonika vďaka našim hudobníkom J. Polťákovi, E. Malinkovej, K. Lučivňakovi a D. Buckulčíkovi. Stráviť čas s priateľmi pri veselej nálade je hlavným dôvodom našich stretnutí, ktoré máme tradične pri guláši v altánku na vyšnom konci.

Duchovné potreby si dopĺňame návštevou pútnických miest. Rozhodli sme sa pre Poľsko, cieľom bola Zebrzydowska kalvária. Po ceste sme navštívili Wieliczku, Oswienčim a Wadowice, rodisko Jána Pavla II. Toto starobylé pútnické miesto je najväčšie v Poľsku. Tomu zodpovedá aj obrovská rozľahlosť celého komplexu, ktorý je tvorený obrovským Františkánskym

kláštorom a kalváriou. Omšu v slovenčine nám odslúžil a sprevádzal na krížovej ceste otec Samuel. Pri takýchto akciách, ako sú púte alebo relaxačno-oddychová oblasť, ako je Akvapark Oravice, kde naši seniari chodia relaxovať, nás vždy s ochotou odvezie, šťastlivo privezie a pohostí firma KLIBOS a KLIMČÍKA.

Popri bežných starostiach o domácnosť či strážení vnúčat si vždy nájdeme čas na aktivity, ako „Deň rodiny,w“ kde sme učili deti prišit' gombík, viazať šnúrk y na topánkach. Spolupracuje s USS v Zákamennom aj s Domom dôchodcov v Novoti. Vždy radi prideme, zaspievame a urobíme dobrú náladu. Kultúru neprijímame len pasívne, ale každoročne sa zúčastňujeme a vystupujeme v Rabči pod názvom „Spievajúci seniari“.

Máme šťastie, že v našej organizácii JD je veľa aktívnych členov s radosťou sme prijali pozvanie pána kaplána Andreja Adamčáka, O. Ondruša

a birmovancov na akciu výrobu, pečenie a zdobenie vianočných medovníkov, ktoré roznášali na Mikuláša naším starším seniorom.

Pre pokojný a vyrovnaný život je dôležité sa podeliť o starosti i radosti, stretnúť sa človek s človekom a to sa nám podarilo pri vianočnej kapustnici. Naše šikovné členky pripravili adventný veniec a tiež sme nechýbali na Vianočných trhoch, kde sme v programe vystúpili s adventnými a vianočnými koledami. Vianočné koledy zazneli od našich seniorov aj na Vianočnej akadémii.

V športe pravidelne dokazujeme, že nepatríme do starého železa. Teší nás, že máme medzi sebou pána Malinku J., ktorý je zanietený športovec a pravidelne sa zúčastňuje športových súťaží.

Sme radi, že sa môžeme stretávať a zúčastňovať spoločenského života.

Ďakujeme OcÚ, ktorý nám bezplatne poskytuje priestory a zabezpečiť všetky spoločenské a kultúrne podujatia. Veríme, že nám všetkým poslúži zdravie a budeme môcť naďalej svojou činnosťou prispievať k radosti v našej krásnej dedine.

Členovia DHZ v Zákamennom (Fotoarchív J. Zvonára)

Počiatky Dobrovoľného hasičského zboru v Zákamennom

Dobrovoľný hasičský zbor v Zákamennom tento rok oslavuje 90. výročie svojho vzniku. Jeho počiatky však neboli ľahké, ľudia celkom nechápali jeho význam a vnímali ho len ako záťaž verejných financií, aj preto patrí medzi najmladšie hasičské zbory na Orave. Zákamenné bolo v tom čase kopaničiarskou obcou. Domy boli roztrúsené po okolitých kopcoch, prahné cesty boli permanentne v zlom stave a ťažko prístupné. Kým prišli hasiči k požiaru, často nemali už čo hasiť. Postihnutý objekt zhorel do tla. Obvodný notár absenciu hasičského zboru kritizoval a predstaviteľov obce neraz napomínal, aby tento nedostatok čím skôr odstránili.

Dňa 3. augusta 1932 sa na obecnom zastupiteľstve v Zákamennom rozhodlo, že v záujme bezpečnosti majetku a životov občanov bude nutné v blízkej budúcnosti založiť dobrovoľný hasičský zbor. „Nakoľko ale pri ohromnej hospodárskej kríze je celkom nemožné také pevné zorganizovanie hasičského sboru previesť, pristupuje sa ku dočasnému jeho zriadeniu.“ Riadne zriadiť spolok nebolo možné nielen pre zlú ekonomickú situáciu, ale aj kvôli tomu, že v obci nebolo mladých mužov. „V dôsledku nedostatku miestnej roboty odchodia

z obce takmer všetci mladší ľudia za robotou do sveta, aj do zahraničia, takže od jara až do jesene ostávajú zväčšia doma len občania starší.“ Veliteľom dočasného hasičského zboru sa stal Štefan Gašper. Za ostatných funkcionárov boli vymenovaní Štefan Kurňavka – pokladník, Anton Kuchťák – tajomník, obvodný notár Zdenek Sokolíček a Jozef Kuchťák – revízori. Ďalšími dočasnými členmi sa stali: Šimon Krestan, Jozef Placek, Ján Kurňavka, Tomáš Večerek, Justín Kuchťák, Vendelín Vojtaššák, Ľudovít Gašper, Serafín Klimčík, Emil

Gruchala, František Kovalčík, Ján Vojtaššák, Štefan Marek a Anton Večerek. Obecné zastupiteľstvo sa zaviazalo, že akonáhle sa hospodárske pomery zlepšia a mladšie obyvateľstvo sa vráti domov, pristúpi k riadnemu založeniu hasičského zboru.

Vhodná príležitosť zriadiť hasičský zbor sa naskytla už v nasledujúcom roku. Dobrovoľný hasičský zbor v Zákamennom oficiálne vznikol 28. mája 1933. Ustanovujúca schôdza sa konala v Oraviciach o 4. hodine popoludní za účasti veliteľa Okresnej hasičskej jednoty v Námestove

Gaburjáka. Spolu so zákamenským zborom bol založený aj Dobrovoľný hasičský zbor v Novoti. Zbor v Oravskej Lesnej vznikol až o pár mesiacov neskôr. Prvým veliteľom DHZ v Zákamennom sa stal učiteľ Július Mihaliak a jeho zástupcom Štefan Gašper. Za členov zboru sa prihlásilo 37 mužov.

Novozaložený zbor mal k dispozícii starú ručnú štvorkolesovú striekačku, ktorá sa zapriahala za koňa. Obec si ju zadovážila ešte v 19. storočí. Príslušenstvo k striekačke tvorilo 100 metrov hadíc, 8 metrov savíc, háky, rebrík a vedrá na vodu. Prvá príležitosť na zásah sa zboru naskytla už týždeň po jeho založení. Krátko po polnoci 3. júna 1933 vypukol požiar v humne Alžbety Guttmanovej, obchodníčky so slepačími vajcami, ktorá bývala na Poriečí v dome č. 357. Aj vďaka skorému zásahu obetavých spoluobčanov sa zabránilo ďalšiemu šíreniu požiaru. Poškodené zhoreli celé zadné stavy spolu s hospodárskymi zvieratami. Ona sama tvrdila, že v

humne mala uskladnených okolo 14-tisíc vajčiek, čo sa však pri neskoršom vyšetrowaní nepotvrdilo.

V lete 1935 obecní poslanci schválili požiarно-policajný štatút obce. Jeho znenie sa nám však nezachovalo. V tomto období musela každá domácnosť platiť tzv. hasičskú dávku, z ktorej sa financoval okrem iného i dobrovoľný hasičský zbor. Jej výška bola odvodená od počtu obývaných izieb v dome. Trojizbový dom platil ročne 20 korún. Za maštal, kde bolo ustajnených menej ako desať statkov, musel gazda platiť 4 koruny a za každé humno či stodolu 5 korún.

Spravovanie spolku stálo obec nemalé peniaze a ani záujem vstupovať doň nebol veľký. Navyše zastaraná

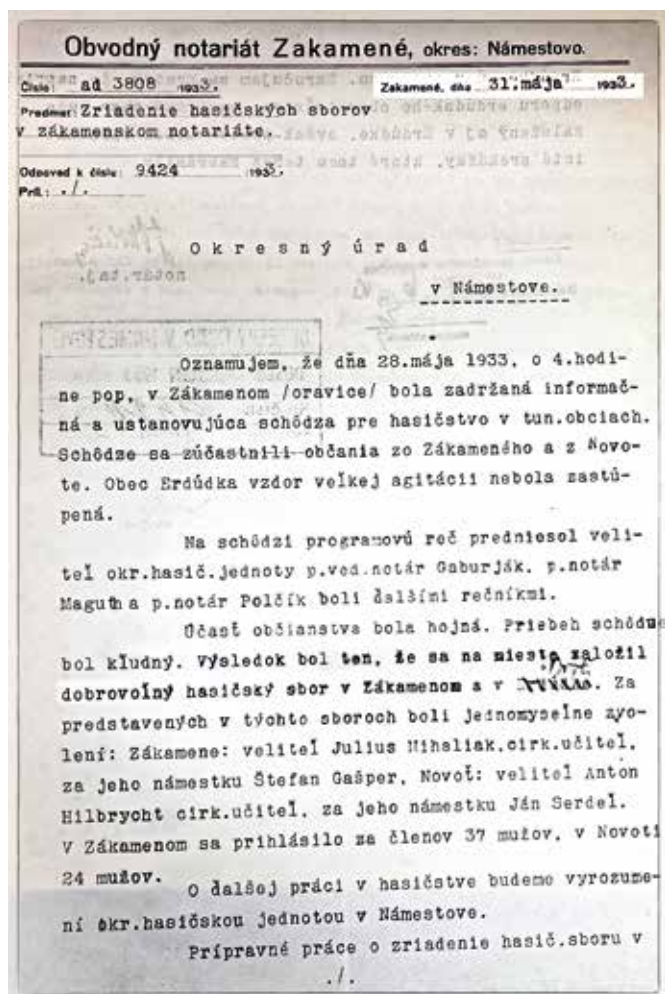

hasičská technika, zlý stav komunikácií, ako i rozsiahlosť obce neumožňovala hasičom v prípade potreby efektívne zasiahnuť. Spolok bol zle organizovaný a koncom 30. rokov nevykonával takmer žiadnu aktivitu a čoskoro zanikol. Hasičský oddiel fungoval cez druhú svetovú vojnu len ako hasičská služba v rámci civilnej protiletectkej ochrany (CPO). Počas povstania a prechodu frontu bol hasičský arzenál mnohých obcí značne poškodený a rozkradnutý. Nemalú daň si vyžiadalo i vojenské oslobodenie od nacistickej okupácie na jar 1945. Tí najstarší

obyvatelia si iste pamätajú katastrofický požiar Námestova, ktorý sa dal pozorovať z Kamenného či Kýčery. Raketová a mínometná paľba medzi Nemcami a Červenou armádou začala večer 1. apríla a trvala až do skorých ranných hodín 3. apríla 1945. Zhorelo pri nej vyše 90% tamajších domov a zahynulo 78 obyvateľov mesta. Ustupujúci nemeckí vojaci za sebou ničili mosty a podpaľovali strategické objekty. V Zákamennom vyhodili do povetria most na Nižnom konci, podpálili Almužňákov mlyn, parnú pílu a sklady dreva. Trvalo niekoľko rokov, kým sa hasičský zbor v Zákamennom podarilo obnoviť.

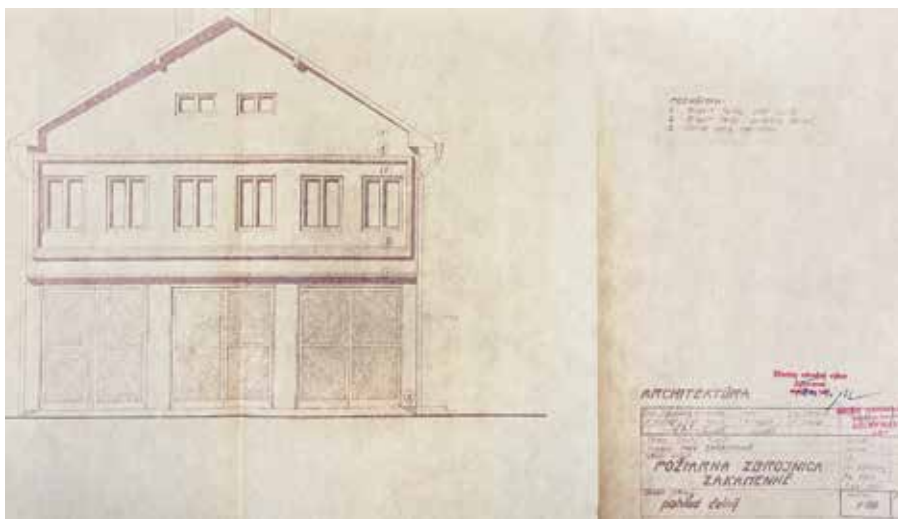
Snahy opätovne založiť hasičský zbor sa objavili koncom leta 1946, no znova narazili na neochotu miestneho obyvateľstva a predstaviteľov obce. Podobná situácia bola aj v okolitých dedinách. Na valnom zhromaždení Okresnej hasičskej jednoty v Námestove konanej 9. mája 1948 sa konštatovalo, že v Zákamennom, Oravskej Lesnej a Novoti ešte nie sú založené dobrovoľné hasičské zbory. Tento nedostatok sa mal ihneď odstrániť, v opačnom prípade hrozilo ich založenie z moci úradnej. Nakoniec Okresný národný výbor v Námestove svojim

Pokračovanie na str. 32

Správa o založení DHZ v Zákamennom (Archív Dolný Kubín)

Počiatky Dobrovoľného hasičského zboru v Zákamennom

Plán požiarnej zbrojnice z roku 1972 (Archív Dolný Kubín)

Dokončenie zo str. 31

výmerom z 20. decembra 1949 zriadil v našej obci nútený hasičský zbor. Za jeho veliteľa bol vymenovaný Martin Polták (*1919) a jeho zástupcom sa stal Florián Majchrák (*1915). Za členov zboru bolo určených ďalších štyridsať chlapcov narodených v rozmedzí rokov 1902 – 1928.

K obnoveniu dobrovoľného hasičského zboru došlo až 27. júla 1952. V tom čase niesol názov Miestna jednota československého zväzu hasičstva v Zákamennom. Predsedom spolku sa stal Martin Glejtek a jeho zástupcom bol Tomáš Kurňavka. Ako konateľ spolku sa uvádza Vendelín Plaskúr. Neskôr sa názov spolku upravil na Československý zväz požiarnej ochrany (ČSPO).

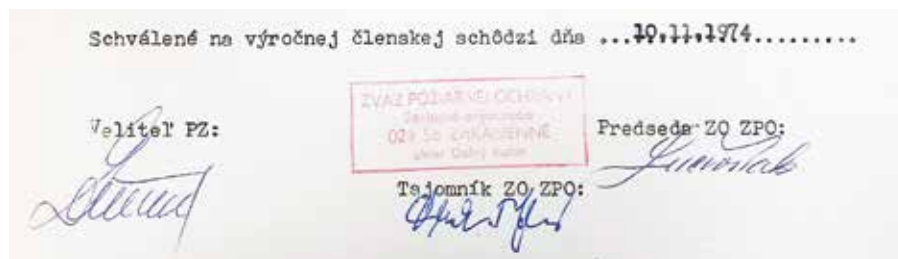
Veľkým problémom zboru bola zastaraná požiarne technika a absencia požiarnej zbrojnice. Začiatkom 50. rokov sa konštatovalo, že v obci nie je vybudovaná riadna zbrojnica, respektíve šlo o akúsi drevenú bídu v strede obce s rozmermi 3 x 4 m. Jej stav sa charakterizoval ako špatný. V 2. polovici 50. rokov obec prerobila jednu budovu (stála neďaleko dnešnej požiarnej zbrojnice, no viac smerom na Nižný koniec) na požiarne sklad, čím sa problém čiastočne vyriešil, no hasičský arzenál musel byť naďalej uskladnený vo viacerých objektoch.

V roku 1960 mal DHZ v Zákamennom 33 členov. Zloženie výboru bolo nasledovné: Štefan Sivčák (predseda), Tomáš Kurňavka (veliteľ), predseda MNV Štefan Škuliga (tajomník), Ján Chlistek (pokladník). Medzi referentov patrili: Ferdinand Sekeráš, Anton Klimčík, Jozef Glejtek, Jozef Rončák, Ľudovít Navrátil. Revízormi boli Pavol Sivčák, Emil Sumihora a Florián Lučivňák. Členovia zboru v jarnom a jesennom období prevádzkali preventívne prehliadky rodinných domov, pričom sa zameriavali hlavne na komíny, vykurovacie telesá a kotolne. V lete nacvičovali hasičské cvičenia a organizovali protipožiarne hliadky pri žatve a mlatbe obilia. Družstvo mužov sa začalo pravidelne zúčastňovať okresnej hasičskej súťaže. Veliteľ T. Kurňavka zaktivizoval družstvo žiakov.

Koncom roka 1961 sa volil nový výbor zboru. Predsedom sa stal Jozef Gonšor, no vo funkcii vydržal len krátko. Už v roku 1962 ho nahradil

Serafín Lučivňák (* 1933), ktorý viedol zbor niekoľko rokov a neskôr ho vystriedal jeho brat Florián Lučivňák (*1929). Pred rokom 1970 nastala zmena aj vo funkcii veliteľa, keď kováča Tomáša Kurňavku (*1925) nahradil Viktor Zvonár (*1942). Ženy sa ako členky DHZ prvýkrát spomínajú v roku 1962, ale len na krátky čas. Pravidelnejšie sa v zbere objavovali až od polovice 70. rokov. Modernizácia nastala aj v hasičskom arzenáli. V tomto období zbor disponoval už dvomi motorovými striekačkami typu PS 12 a PPS 8. K požiarom ich ťahala, prípadne viezla Tatra-805. Požiarne poplachy v obci sa vyhlasovali v rozhlase platňou „Horí“, sirénou lesného závodu a kostolnými zvonmi.

Veľkým zadostučením pre dobrovoľných hasičov bola výstavba novej požiarnej zbrojnice v rokoch 1972 – 1973. Budovala sa v rámci akcie Z (Z = zvelaďovanie). Najmä dobrovoľní hasiči tu odpracovali množstvo brigádnických hodín bez nároku na honorár. Hodnota stavby po dokončení presahovala sumu 850-tisíc korún. Len málokto si v tej dobe uvedomoval, že Dobrovoľný hasičský zbor v Zákamennom pri dokončení zbrojnice, oslavoval 50. výročie vzniku. Pravda s menšími či väčšími prestávkami. V roku 1975 tajomník MNV Škuliga žiadal kompetentné úrady o pridelenie cisternového požiarneho vozidla, pre ktoré bola vybudovaná moderná požiarne zbrojnica. Netrvalo dlho a hasiči sa mohli tešiť z cisternovej automobilovej striekačky (CAS 16) typu Škoda RTH. Dobrovoľné hasičstvo v obci v tom čase zažívalo nebývalý rozkvet. Zbor mal vyše sto členov, z čoho bolo už desať žien. **Michal Mrekaj, PhD.**

Pečiatka a podpisy výboru DHZ (1974)

V ŠKOLE PLYNIE ČAS AKOSI RÝCHLEJŠIE

Čas je neúprosný. Niekedy si dáva načas, plynie pomaly. Často sa nám zdá, že sa až vlečie. Niekedy priateľ, niekedy nepriateľ, občas rýchly, občas pomalý, dobrý aj zlý, zhovievavý aj neúprosný. Presne taký je čas. Keď sa niečoho nevieme dočkať, ide si pomaly, keď prežívame vzácne chvíle, ani sa nenazdáme, prejdú hodiny či dokonca mesiace.

V škole sa nám zdá, že čas plynie akosi rýchlejšie. Stále sa niečo deje. V tomto školskom roku to platí dvojnásobne, pretože nás zastihlo viacero zmien a to nielen vo vedení. Aktivita, ktoré sme nestihli kvôli pandémie, sa presunuli do tohto školského roka, keď konečne môžeme fungovať bez obmedzení. Starosti nám robí aj plánovaná ministerská reforma, ktorá chce úplne zmeniť kurikulum. Avšak dobrá prax nás už v minulosti poučila, že takéto reformy plánované zhora, bez ľudí z praxe, sa mňajú účinku, sú neefektívne, priam ničivé. Naši učelia, žiaci, ba aj rodičia sa vždy vedeli dobre prispôbiť zmenám, a ak to bude nevyhnutné, tak to aj urobíme, ale do pilotného skúšobného programu

sa nezapojíme. Vážime si skúsenosti dobrej praxe a s novým učením po cykloch či spájaním 5. ročníka k prvému stupňu zásadne nesúhlasíme. Nebránime sa reforme, keby sme videli, že nejakým spôsobom napomáha rozvoju a konkurencie schopnosti našich detí. Ale niekoľkoročné výsledky PISA, keď sme medzi krajinami EÚ stále na chvoste, dokazujú pravý opak. Napriek tomu sa ovocie skvelej práce našich učiteľov pretavilo do mimoriadne pozoruhodných výsledkov. Štatistiky podľa kritérií INEKO ukázali, že naša škola patrí k najlepším. V našom regióne sme na treťom mieste medzi základnými školami.

Škola nezahála ani v mimovyučovacích aktivitách. Školský rok sme otvorili zdokonaľovacím plaveckým výcvikom štvrtákov a šiestakov, či dvojdnovou exkurziou vo Viedni a v Bratislave našich deviatakov. Pokračovali rôzne charitatívne akcie, ktoré otvárajú srdiečka čoraz väčšiemu počtu detí. Úspechu sa pravidelne teší aj októbrová návšteva školy našich starých rodičov a samozrejme vianočné trhy, vianočná akadémia či lyžiarsky výcvik. Žiaci boli v hvezdárni, v štátnej opere, v knižnici, v DSS

v Zákamennom, na exkurzii pri hasičoch, v Spišskej kapitule, vo výrobni vianočných ozdôb na Kysuciach a podobne. Veselo býva aj na vyučovacích hodinách. Zapájame sa do ekologických výziev ako Zatoč s odpadom alebo EKO olympiáda. Pripomíname si Európsky deň jazykov, egyptskú kultúru, Deň jablka, folklóru, materinského jazyka, vojnových veteránov, pozdravov a ďalšie významné udalosti. Pripomenuli sme si fašiangy aj 30. výročie Slovenskej republiky. Neoddeliteľnou súčasťou života našej školy sú rôzne športové súťaže, olympiády, recitácie, s nimi spojené umiestnenia

Pokračovanie na str. 34

V ŠKOLE PLYNIE ČAS AKOSI RÝCHLEJŠIE

Dokončenie zo str. 33

v okrese či kraji. Mnohé z týchto aktivít si vyžadujú prípravu spočítanú na týždne a mesiace. Nápady prichádzajú od pedagógov, ale aj od Žiackej školskej rady. V prípade potreby ruka v ruku kráčame so školskou psychologičkou, špeciálnymi pedagógmi, školským podporným tímom, s našimi duchovnými a rehoľnými sestrami či so zdravotníčkou, ktorej práca je v škole úspešnou novinkou.

V budúcom školskom roku už naši učitelia navštívia školy vo Fínsku, na Cypre a v Portugalsku. Sme zvedaví, akými zmenami prechádzajú v iných krajinách a skúsime vnášať nové metódy a poznatky z týchto pozorovaní a uviesť ich do praxe. To sú zmeny, na ktoré sa tešíme a vidíme v nich zmysel. Naši žiaci sa tiež môžu tešiť do zahraničia. V prvej fáze vycestuje do zahraničia 18 žiakov a 6 sprevádzajúcich pedagógov. Zatiaľ sme dohodli takúto výmenu s Litvou, kde už naši učitelia boli v rámci predchádzajúceho programu.

Veríme, že aj tieto aktivity školy nám pomôžu naďalej napredovať a patriť k školám, ktoré ponúkajú nielen kvantitu, ale najmä kvalitu. Sledujte aj naďalej našu školskú webovú stránku, kde sa dozviete, čím práve žijeme, na čom pracujeme a ako sa môžete aj vy rodičia a obyvatelia obce zapojiť do diania našej a vašej školy.

Exkurzia vo Viedni

S JEDLOM RASTIE CHUŤ ALEBO NOVÉ PROJEKTOVÉ VÝZVY

Hovorí sa, že s jedlom rastie chuť a nové skúsenosti prinášajú aj nové možnosti. Inak to nebolo ani v našom prípade. Naša ZŠ s MŠ J. Vojtaššáka opäť požiadala o grant EÚ, ktorá podporuje medzinárodnú spoluprácu medzi školami. Tentokrát sme mali vyššie ambície a požiadali sme o päťročný akreditovaný program.

O pár mesiacov (20. 1. 2023) sme sa dozvedeli, že naša žiadosť bola úspešná. V praxi to znamená, že nemáme finančný limit a môžeme si požiadať o podporu na žiacke mobility, vzdelávanie pedagogických aj nepedagogických zamestnancov, pozorovanie na vyučovaní v zahraničí, rovnako dlhodobé pobyty zahraničných lektorov na našej škole či krátkodobé výmenné pobyty žiakov v zahraničí. Možností je neúrekom. Avšak existujú aj isté obmedzenia.

Každý realizovaný projekt trvajúci od 15 – 24 mesiacov má garantované 80% finančné krytie, zvyšných 20% hradí vysielajúca organizácia. Po podaní záverečnej správy sa táto suma organizácii vráti v prípade, že sú všetky záväzky splnené. Finančné bremeno na rozpočet školy

sa navýši predovšetkým kvôli častejšiemu zastupovaniu učiteľov. Preto je potrebné všetky plánované aktivity vopred konzultovať so zriaďovateľom a štatutárnym zástupcom. Ak nás nezabrzdí pandémia, budeme chcieť v rámci akreditácie zrealizovať tri 15 – 24 mesačné fázy.

Koordinátorku medzinárodných projektov eTwinning a Erasmus+ doteraz robila jedna osoba, p. uč. Marcela Bolibruchová. Tentokrát sme sily rozložili aj na ďalšie spolu-koordinátorky, p. uč. Ivanu Florkovú a p. uč. Katarínu Novosadovú – spoločne sa budú podieľať na efektívnejšom plánovaní a realizácii jednotlivých aktivít. Ich elán a osobné nasadenie je od začiatku veľké. Veľmi dôležitú úlohu bude mať aj sl. Martina Sivčáková, hlavná ekonómka projektu, ktorá bude mať na starosti finančný manažment. Disemináciu a komunikáciu s médiami, teda rozširovanie myšlienok programu Erasmus+ si zoberie pod patronát p. uč. Ivana Čičová. Nad tým všetkým bude samozrejme dohliadať štatutárny zástupca ZŠ s MŠ J. Vojtaššáka PaedDr. Ján Kocúr. Keďže to robia popri svojom pracovnom úväzku, budú prioritne nasadení do viacerých aktivít. Všetci sa tešia na nové

skúsenosti, ktoré budú môcť vo svojej praxi využívať.

Podľa nášho prvotného odhadu by sa v päťročnom rozmedzí mohlo na projektoch aktívne zúčastniť 36 žiakov a približne rovnaký počet zamestnancov. Počet aktivít ani počet účastníkov tu však nezohráva najdôležitejšiu rolu. Pre Európsku komisiu je podstatné, aby sme splnili ciele, ktoré sme si na základe štandardov kvality Erasmus+ stanovili v žiadosti:

- 1) zvýšiť konkurencieschopnosť zamestnancov školy v kariérnom raste na národnej a medzinárodnej úrovni;
- 2) podpora komplexného prístupu učeníu sa cudzích jazykov a zlepšenie jazykových kompetencií žiakov – v angličtine, nemčine, ruštine a tiež spoznávanie nových európskych jazykov;
- 3) prijímanie a zavádzanie osvedčených postupov, ktoré vedú k posilneniu pozitívnych interakcií s ľuďmi z rôznych prostredí.

Aby európska komisia vedela posúdiť, či boli stanovené ciele splnené, naša žiadosť musela pri každom celi obsahovať merateľné nástroje ako dôkazy, že stanovené ciele budú

Pokračovanie na str. 37

Školská zdravotníčka radí

Každý, kto akýmkoľvek spôsobom priloží ruku k dielu pozitívneho vplyvu na novú generáciu, si zaslúži obdiv.

V ZŠ s MŠ J. Vojtaššáka Zákamenné sú rozbehnuté viaceré projekty, ktoré sa zameriavajú na prevenciu a zdravý vývin detí. Jedným z nich je „Zdravotník na škole“. Poslaním školského zdravotníka je vykonávať svoje povolanie, svedomito, statočne, s hlbokým ľudským vzťahom a prístupom k človeku. V rámci vyučovania realizujeme rôzne preventívne programy: Zdravý

chrbátik; Besedy so zdravotníčkou o dentálnej hygiene; Energetické nápoje: áno či nie?; Prvá pomoc (naučme sa pomáhať); Zdravá výživa.

K prevencii prispievajú krátke aktualizácie vysielania cez školský rozhlas: Dôležitosť hygieny rúk, Prevencia vírusových ochorení a dôležitosť vitamínov.

Program „Zdravý chrbátik“ je určený pre žiakov 1. stupňa. Prvoradým cieľom je predchádzať deformitám chrbtice už v mladom veku. Naším úmyslom je pozitívne a hravou formou naštartovať v deťoch chuť cvičiť a vybudovať v nich pozitívny vzťah k cvičebným pomôckam, pretože ak nebudeme detskej chrbtici v tomto období venovať dôslednú pozornosť, bohužiaľ, v dospelosti ich už ťažko dokážeme opraviť. Deti dennodenne sedia niekoľko hodín v školských laviciach, sedia doma nad úlohami, sedia pri počítačoch alebo televízii.

Prvá fáza projektu prebiehala v prvých ročníkoch vo februári. Sprostredkovala ho p. Iveta Sivčáková, viedla ho fyzioterapeutka Mgr. Ľudmila Rypáková (bez nároku na odmenu). Ďalšia fáza prebehne v 2. – 4. ročníku v nasledujúcich mesiacoch. Druhú fázu bude realizovať OZ „Za zdravší život“. Škola prijala opatrenia, ktoré napomáhajú dodržiavaniu zásad správneho sedenia, nepreťažovania školských tašiek v ranom veku a apelujeme aj na vás rodičia, pretože aj vy samotní môžete urobiť pre svoje deti dosť tým, že ich budete povzbudzovať k chôdzi, ktorá je užitočným prirodzeným pohybom. Počas chôdze sa precvičujú všetky svaly. Pokiaľ to dovoľuje vzdialenosť, nech dieťa ide pešo do školy aj zo školy. Dúfame v to, že sa nám to spoločnými silami podarí.

Ďalším projektom je prevencia proti zubnému kazu, ktorý priamo realizuje školská zdravotníčka v spolupráci s dentálnou hygieničkou. Deti vedíme k tomu, že správna starostlivosť o mliečne zúbky ovplyvňuje trvalé zuby. Základom zdravého a pekného úsmevu je predovšetkým prevencia, no potrebné je dbať aj na pravidelné a správne čistenie zubov. Väčšina detí a tínedžerov miluje sladkosti, ale aj tu platí „všetko s mierou“. Najväčšou hrozbou pre zuby sú sladkosti a sladké nápoje, ich konzumácia by sa mala obmedziť. Veľa nám napovedia aj štatistiky. Môžeme si zobrať príklad zo škôl vo Švajčiarsku. Nedávno nám to potvrdili aj slovenské deti študujúce vo Švajčiarsku, ktoré boli od 13. - 26. 2. prítomné na vyučovaní

v našej škole. Keby si doniesli na desiatu sladkosť alebo sladký nápoj, učiteľka okamžite informuje rodičov.

Preto milí rodičia, dbajte na to, čo vaše deti jedia a pijú. Správna starostlivosť o chrup a zdravá strava detí nielenže

uchráňa pred zubným kazom a bolesťou, ale aj vy ušetríte nemalé peniaze u stomatológa.

S JEDLOM RASTIE CHUŤ ALEBO NOVÉ PROJEKTOVÉ VÝZVY

Dokončenie zo str. 35
naplnené. Z toho vyplývajú pre školu isté záväzky, z ktorých budú mať úžitok všetci naši žiaci aj budúce generácie, tak napríklad:

- zavádzanie predmetu angličtina do nižších ročníkov;
- zvýšená miera angažovanosti v medzinárodných projektoch eTwinning;
- členstvo v národnom programe „Zelená škola“;
- zavádzanie inovačných a vzdelávacích prístupov do vyučovacieho procesu;
- medzinárodný záujem o našich učiteľov ako expertov pri výučbe v zahraničí;
- dotazník spokojnosti našich žiakov a rodičov;
- dobrovoľnícky program pre znevýhodnených alebo nadpriemerne nadaných žiakov v rámci činnosti školského podporného tímu;
- interná metodika – zbierka všetkých aktivít a metód získaných

počas celej realizácie akreditovaného programu od účastníkov mobilit či kurzov.

Zapojiť by sa mali všetky zložky školy, t. j. materská škola, 1. stupeň a 2. stupeň. Môžu sa zapojiť aj záujmové útvary alebo ktokoľvek, kto má formalizovaný vzťah so školou. Určite sa budeme snažiť vyťažiť maximum, aby sme ako škola boli konkurencieschopní a vyhľadávali na európskych portáloch.

Teší nás, že v týchto vodách neplávame sami, pretože nám veľmi pomáha organizácia SAAIC, ktorá realizuje rôzne inštruktážne semináre s národnou účasťou, či školiace a kooperačné aktivity s medzinárodnou účasťou, ktoré sú skvelými podpornými nástrojmi pri plnení stanovených cieľov. Veľkou oporou nám budú ďalšie oravské školy, ktoré realizujú akreditovaný program Erasmus+, napr. ZŠ s MŠ Lokca, ZŠ s MŠ M. Hamuljaka Or. Jaseňica, ZŠ s MŠ Zubrohlava a Cirkevná ZŠ sv. Gorazda v Námestove.

Na záver chceme dodať, že cieľovou skupinou žiakov sú žiaci s nedostatkom príležitostí alebo inak znevýhodnení žiaci, ale aj žiaci nadpriemerne nadaní, pre ktorých na našej škole zatiaľ nemáme vytvorené optimálne podmienky. V širšom zmysle môžeme za takýchto žiakov považovať všetkých, ktorí si nedovolia vycestovať na jazykový pobyt z rodinného rozpočtu a zároveň sú aktívni na škole v projektoch, záujmových útvaroch, súťažiach a pri reprezentácii školy. Od budúceho školského roka 2023/24 chceme cieľene pripravovať žiakov na medzinárodné aktivity v rámci ponúknutého záujmového útvaru.

Všetky novinky a aktuálne dianie ohľadom akreditovaného programu sa dozviete na stránke školy v záložke Erasmus KA120. Tešíme sa vašej priazni aj sponzorským darom, ktoré môžeme priniesť do rôznych kútov Európy.

všetky deti a najviac sa tešili, keď sa mohli najväčšieho orla dotknúť.

Bezpečne na ceste

V novembri sme privítali v materskej škole pána policajta – preventistu kpt. Mgr. Tibora Šándora, ktorý prišiel deťom porozprávať, ako sa majú bezpečne správať v cestnej premávke v roli chodca či cyklistu. Vysvetlil dôležitosť nosenia reflexných prvkov a význam dopravných značiek. Deti sa dozvedeli, ako majú dodržiavať základné pravidlá bezpečnosti pri chôdzi na chodníku, vozovke, pri prechádzaní cez cestu, či jazde na bicykli a kolobežke tak, aby neohrozili seba a ani iných účastníkov premávky. Deti beseda veľmi zaujala a za odmenu im pán policajt spolu s hudobníkom pánom Adriánom Malovaníkom zahrali rôzne ľudové piesne, na ktoré sa mohli deti vytancovať. Toto spojenie dopravnej výchovy a ľudovej kultúry sa deťom veľmi páčilo a mali obrovskú radosť.

ZO ŽIVOTA MATERSKEJ ŠKOLY

*„Na známosť sa všetkým dáva, celkom nová čerstvá správa:
otvára sa naša škôlka, vstúpte do nej všetci zvonka.
Všade hračky a smiech detí, slnko tu aj v zime svieti.
Vôkol kvety, veľa stromov, nikomu sa nechce domov“*

Tento školský rok sme otvorili 11 tried v materskej škole, čím sme umožnili navštevovať materskú školu všetkým deťom, ktoré o to prejavili záujem.

Predprimárne vzdelávanie detí realizujeme podľa školského vzdelávacieho programu „ROK NA DEDINE“, ktorý je v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre materské školy. Vo výchovno-vzdelávacom procese vytvárame podmienky, ktoré umožňujú deťom aktívne učenie hrou, v ktorej dominuje zážitkové učenie. Vytvárame podmienky pre zdravý telesný, duševný a citový rozvoj detí. Posilňujeme ich citový vzťah k rodine, okoliu, oboznamujeme ich s ľudovými zvykmi a tradíciami. Každodenné výchovno-vzdelávacie činnosti spestrujeme a dopĺňame kultúrno-spoločenskými a turisticko-športovými akciami. Svoju prácu robíme s láskou, preto je život v našej materskej škole pestrý a rôznorodý.

Sokoliari medzi deťmi

Naša materská škola zažila výnimočnú návštevu. Prišli k nám najlepší z najlepších, konkrétne – Sokoliari Falconarii, aby deťom priblížili život nočných aj denných dravcov z našej prírody.

Letové ukážky dravcov zaujali

Zdravý úsmev

Hovorí sa: „Kto chce zdravé zúbky mať, musí si ich umývať.“ Aj naši predškôlci sa chceli naučiť, ako si správne umývať zuby, aby im v ústach nezačal kralovať zubný kaz. Deti sa hrovou a zábavnou formou naučili, čo pomáha a čo škodí ich zúbkom, z čoho sa skladá zúbok, kedy a ako si majú správne čistiť zuby. Škôlkari si priniesli aj zubné kefky, prostredníctvom ktorých si osvojovali správnu techniku čistenia zúbkov. Zistili, že nie je dôležité ako dlho si zúbky umývame, ale či si ich

umývame správne. Poďakovanie patrí školskej zdravotníčke, ktorá do MŠ Oravice pozvala dentálnu hygieničku pani Tatianu. Ďakujeme aj Dominike a Lenke zo Zubnej ambulancie (GDENT) Zákamenné za milú prezentačnú „Zdravý úsmev“ a darčeky pre deti v podobe zubnej kefky a pasty.

Ako pomôcť zvieratám v zime?

Keď nám zima zaklopala na vráтка a začal padať prvý sneh, deti sa chceli dozvedieť, ako môžu ony pomôcť zvieratkám v zime. Preto navštívili lesný závod v Zákamennom, kde sa stretli s lesníkmi Antonom Kondelom a Marošom Bartošom. Obdarovali deti obrovskými poznatkami, skúsenosťami a zážitkami, s ktorými sa stretávajú na potulkách prírodou ako lesníci, poľovníci, či milovníci prírody. Deti išli oči nechať na lesníckych uniformách, parohách či lepkách, ktoré v lesnom závode videli. Dozvedeli sa, ako sa lesníci celoročne starajú o zvieratá. Ďalej sa naučili, ktoré zvieratká v zime spia, ktoré majú problém nájsť si potravu, a preto potrebujú v zime aj našu pomoc.

Podujatie sa zo strany detí stretlo s pozitívnym ohlasom a prispelo tiež k uvedomeniu si potreby ochrany lesov – prírodného bohatstva našej krajiny.

Vianočné pečenie

V predvianočnom období vôňa medovníkov a oblátok ovládla celú našu materskú školu. Deti si obliekli zástery a podľa receptu si pripravili cesto, šikovnými rúčkami povykrajovali rôzne tvary a dali do rúry upiecť. A keďže

do našej materskej školy chodia samé usilovné deti, upечené medovníky ozdobili motívmi od výmyslu sveta. Tiež sme spolu s deťmi spoznávali rôzne tradície spojené s adventným obdobím. Na katarínskej zábave sme sa vytancovali, vyskúšali sme si ako sa na sv. Ondreja triaslo plotmi, či ako sa na sv. Luciu vymetali kúty. Vďaka pani učiteľke Katke Revajovej deti nazreli do ľudového remesla pečenia oblátok a trubičiek a vyrobenými dobrotami pohostili svojich rodičov na vianočnej besiedke.

*„Vitaj, vitaj, Mikuláš,
čo v batohu pre nás máš...?“*

Takto podobne zneli básničky a pesničky, ktorými deti z našej materskej školy každoročne vítajú príchod Mikuláša. Nebolo to inak ani tento rok. Vo všetkých 11. triedach deti s napätím čakali jeho príchod. Mikuláš síce neprišiel na saniach, ani na koči, ale peši a to v sprievode svojich verných spoločníkov a pomocníkov – anjelov.

V niektorých detských očiach sa črtal náznak strachu, no ten rýchlo vystriedal úsmev a radosť, keď ich Mikuláš obdaroval balíčkami so sladkosťami. Deti sa Mikulášovi pekne poďakovali a sľúbili mu, že celý nasledujúci rok budú poslúchať. Nakoniec nechýbalo ani spoločné fotenie s Mikulášom a jeho pomocníkmi.

„Ďakujeme, Mikuláš, za tie krásne chvíle, za darčeky od teba, za úsmevy milé.“

Za spoluprácu ďakujeme: pánovi Ferdinandovi a Michalovi, Anne, Miriam a Veronike a pani predavačkám z COOP Jednota pod kostolom.

Ako je dobré a milé, keď sme spolu

Bol január, keď vo mne skrsla myšlienka, vytvoriť cez jarné prázdniny deťom priestor, aby tento čas prežili aktívne medzi rovesníkmi, a nie doma pred obrazovkami telky, smartfónov, či playstation. Oslovila som sestry uršulínky, slovo dalo slovo a so sestrou Václavou sme si povedali, že ideme do toho.

Vďaka otvoreným srdciam rodičov, učiteľov, p. starostu, ochotných ľudí našej farnosti a mladých animátorov sme spoločnými silami pripravili program počas jarných prázdnin pre deti. Až 20 animátorov venovalo svoj čas svojim mladším kamarátom počas 2 dní. Boli ste super. Ďakujeme!

Program sme prispôbili dvom kategóriám: doobeda mali program menšie deti do 5.ročníka a poobede sme nechali priestor mládeži. Tú však oslovil len športový deň. Po ostatné dni ich bolo ako šafránu.

Začali sme v utorok športovým dňom v telocvični. Doobeda si menšie deti so svojimi animátormi zasúťažili a aj si zahráli futbal a vybíjanú. Poobede si zase zmerali svoje sily 4 tímy šiestakov a siedmakov vo vybíjanej a potom 4 tímy ôsmakov a deviatakov vo volejbale. Ďakujeme p. uč. Kovalovej, že so svojimi kolegynami zabezpečili mládeži športové

poobedie. Družstvá boli odmenené cenami.

Streda sa niesla v tvorivom duchu v priestoroch starého KD. Doobeda bol KD naplnený štebotom hojného počtu menších detí a animátori i naše seniorky Milka a Viktória mali plné ruky práce. Deti učili robiť krepové kvety a venček z papiera. Animátori na stanovištiach s deťmi tvorili z papiera výrobky, ktoré ozdobili doma ich izby, či nástenky. Poobede sme chceli venovať čas starším dievčatám a naučiť ich nap. urobiť kvet zo saténových stužiek s p.uč. Boženkou, záložku do knihy s p.uč. Katkou, maľovať myšlienky s p.Miškou, seniorky

Milka a Viktória mali nachystané to, čo doobeda a aj uháčkovať prívesok... Lenže staršie dievčatá to neoslovilo a prišlo ich veľmi málo.

Využili sme aj priestory polyfunkčného domu a štvrtok sa niesol vo filmovom duchu. Deti sa zabavili pri filme „HORE“ – o nevšedných zážitkoch starého predajcu balónov a 8-ročného mladého skauta v divočine. Mladým sme ponúkli film o dôležitosti sebaupriatia s názvom ČÁRA.

A posledný prázdninový deň pripravili program pre naše deti SKAUTI. Plánovali sánkovačku na Kalvárii, ale zasvietilo jarné slnko a snehu bolo sem – tam, a bolo po sánkovačke. Deti však prežili deň so športom – pri bedmintone, v telocvični ZŠ. Skauti pripravili turnaj a víťazov odmenili diplomom i medailou. Ďakujeme Magduške Hrkuláckovej a skautom, že venovali svoj čas.

Ďakujeme i ľuďom dobrého srdca, ktorí túto akciu podporili finančne.

A dovoľm si zakončiť slovami sestry Václavy: Bol to týždeň zažívania radosti zo stretnutia s mladými a deťmi v spoločnom kruhu pri športe, filme, v tvorivom duchu. Každý vo farnosti môže nájsť svoje miesto, každému Boh dal nejaký dar, ktorý môže ponúknuť a podeliť sa s ostatnými a každý je pozvaný tieto dary prijať. Mám novú nádej na bohaté stretnutia plné krásnych zážitkov.

Zuzana, Dibdiaková, sestra Václava

Svätá omša pri príležitosti narodenia biskupa Jána Vojtaššáka

V sobotu 12. novembra 2022 sme si v Katedrále sv. Martina pripomenuli pamätný deň narodenia biskupa Jána Vojtaššáka, po ktorom nesú meno aj naše oddiely.

Zo Zákamenného na Spišskú Kapitulú šli 3 autobusy veriacich, z toho skoro 20 skautov. Cesta trvala 2,5 hodiny, ale nám ubehla veľmi rýchlo. Cestou tam a späť sme hrali rozličné hry, rozprávali sa o histórii skautingu, založení skautského oddielu v Zákamennom, o našom zakladateľovi, plánovali sme akcie a pod.

Spolu s biskupmi, kňazmi a veriacimi sme boli účastní na sv. omši, neskôr sme navštívili kryptu, kde sú ostatky biskupa Jána Vojtaššáka. Po duchovnom načerpaní sme boli

pozvaní na obed, aby sme posilnili aj telo pred dlhou cestou. Spoločne sme prežili krásny deň a utužili tak vzťah našej „skautskej rodiny“.

(článok a foto Meggy)

44 rokov späť vo Večnom meste Rím

V hlavách Vojtaššákových skautov už dlhšiu dobu vrtala myšlienka navštíviť VEČNÉ MESTO – RÍM.

Definitívne rozhodnutie padlo na 18. október 2022. Pri hrobe sv. Jána Pavla II. a hroboch apoštolov v BAZILIKE SV. PETRA sme sa chceli poďakovať Bohu za všetky dobrodenia, naše rodiny, bratov a sestry v skautských oddieloch. Navštívili sme rozličné pútnické miesta a pamiatky antickeho a kresťanského Ríma a nadviazali sme nové priateľstvá so skautmi v Ríme. Spoznali sme tu úžasných ľudí a zúčastnili sa audiencie so sv. Ocom Františkom, ktorý bol pri nás úplne blízko. Táto skúsenosť nás naučila väčšej samostatnosti, pretože sme museli vyjsť z vlastného komfortu, keďže sme do Ríma šli ako sa vraví na „vlastnú päť“. Všetko to, čo sme zažili, sa hlboko vrylo do našich srdca a myslí.

Roznášanie betlehemského svetla po okolitých obciach a v obci Zákamenné 23. 12. 2022

Púť Betlehemského svetla do našej rodnej obce začala už v sobotu 17. 12. 2023. Do Zákamenného ho priniesli z neďalekého Dolného Kubína naši skauti Meggy, Banánik a Blue.

Plamienok svetla sme dňa 18. 12. 2023 odovzdali správcovi farnosti C. Hamrákovi pri slávnostnej sv. omši vo farskom kostole. Neskôr sme ho rozniesli do okolitých obcí: Novote, Lomnej, Krušetnice, Oravskej Lesnej. Po dvojročnej prestávke spôsobenej pandémie sme sa rozhodli, že ho roznesieme aj osobne po našej obci. Vojtaššákovi skauti začali s roznášaním Betlehemského svetla v piatok 23.

12. 2022 a to od skorých ranných hodín. Prvé skautské kroky smerovali k našim seniorom do CENTIER SOCIÁLNYCH SLUŽIEB v Oravskej Lesnej, Novoti, Zákamennom, ďalej na obecný úrad, kde nás srdečne privítal starosta obce Mgr. Peter Klimčík. Tak ako pred pár rokmi sa obidva zákamenské oddiely – 91. a 11. spojili a spoločne si rozdelili Zákamenné na určité úseky. Družinky mali Betlehemské svetlo a zvonček. Každý kto počul zvuk zvončeka si tak mohol prísť odpáliť plamienok ako symbol pokoja,

LÁSKY, ktorá prišla k nám v podobe malého Ježiška.

Deti pod vedením svojich radkýň a radcov takto zapalovali celé doobedie nielen pripravené sviečky, ale samozrejme aj ľudské srdcia. Záka-menčania boli dokonca takí milí, že skautky a skautov radi obdarili milým slovom, nejakou sladkou a finančnou odmenou. A tak sme za zvuku zvončeka spoznávali rôzne zákutia dedinky a rozdávali Betlehemské svetlo, ktoré prešlo viac krokov, ako ktokoľvek z nás za celý rok. Deti, ale aj radcovia boli po tejto akcii dosť unavení, ale pri srdci ich hrial pocit šťastia, že urobili niečo užitočné, pretože láska dávaním rastie.

(článok Blue, Meggy)

SKAUTSKÝ MIKULÁŠ 3. 12. 2022

Dňa 3. 12. 2022 sa u nás v skautskej klubovni z iniciatívy 11. a 91. oddielu skautov zo Zákamenného uskutočnila akcia s názvom Skautský Mikuláš.

Zaregistrovalo sa nám 40 detí a akcia trvala viac ako 3 hodiny. Pripravený bol program, ktorý sa skladal

zo zábavných, no aj náučných stanovísk. Stanoviská niesli názvy: Stafacký kvíz, hra Zapamätaj si, Mikulášsky kvíz, kartové hry a Anjelský pokec pri punči. Počas akcie nás sprevádzal Mikuláš, anjeli, ale našli sa aj neposlušní čerti. Poobede nás navštívili pán kaplán Andrej Adamčák a Sr. Václava, ktorí nás povzbudili

hrejivými slovami a neváhali sa pridať k spoločným aktivitám. Na záver sme si spoločne zaspievali, Mikuláš rozdal balíčky a kaplán nám dal požehnanie.

Deťom nechýbal úsmev na tvári a radosť v očiach. Bola to akcia plná „rodinnej“ pohody a pravej vianočnej atmosféry.

(článok Ad'ka, Karin, fotky Anténa)

PROJEKT URSA MAJOR

1. 9. 2022 – 3. 9. 2022

Program sa začal 1. 9. 2022 na zastávke Zákamenné, rázc. Novot', kde sme sa všetci stretli, nastúpili do autobusu.

Prvú aktivitu sme si zahrali v Ružomberku. Bola to hra „Spoznaj Ružomberok“, kde mali skauti za úlohu nájsť za hodinu čo najviac pamiatok Ružomberka uvedených na zozname. Mapy nemali, mohli sa len pýtať ľudí.

Z Ružomberka sme sa vybrali smerom na východ – konkrétne do Kluknavy. Tam nás už čakal náš skautský brat – Braško. Vybavil pre nás ozaj luxusné ubytovanie v priestoroch telocvične miestnej školy.

Po vybalení a preskúmaní terénu sa začal miestny program. Ako prvú sme mali prednášku o Situáciách na družinovkách. Polárka, Meggy a Anténa hrali scénky, úlohou ďalších skautov a skautiek bolo vyriešiť problematiku zahraničnej na scénke.

Nasledovali hry a večer, keď sa zotmelo, sme spoločne išli „začať hviezdy“ v našich skautoch – bol to rituál, kedy každý z nich symbolicky

dostal hviezdu. Po večeri nás prišli pozrieť skauti z Kluknavy a spolu s nimi sme si zahrali kvíz Milionár pripravený Anténou. Ďalší deň sa niesol v podobnom štýle, mali sme prednášky, hry, teambonding.

Večer sme spolu išli na sv. omšu, po nej sme mali rituál začínania hviezd a nasledovala najemotívnejšia časť celej akcie – rituál, pri ktorom sme našich skautov a skautky „umiestnili na oblohu.“ Nejednému pri tomto rituáli aj slza vyšla.

Potom ešte nasledoval krátky príbeh o zrode skautingu v Zákamennom. A nastal ďalší deň.

Krátko sme sa rozlúčili, pobalili, poďakovali a vydali sa domov.

(Článok Polárka a Anténa)

Skautský tábor Liptovská Anna 2022

Aj tento rok organizovali Zákamenskí skauti už takpovediac tradičný skautský tábor.

Téma bola nevšedná – Skauti v paralelných vesmíroch. Motív spočíval v každodennom cestovaní rôznymi vesmírmi a zbieraní „kameňov nekonečna“, vďaka ktorým sa nakoniec dostali do ich domovského vesmíru, kde zistili, že to bolo celé len simulácia. Aj napriek napínavej téme o tábor nebol tak veľký záujem, ako sme predpokladali. Ale ani toto nás neodradilo a využili sme to však v našu výhodu – menej detí = viac času na osobitný prístup ku každému a viac času na hry. Myslím si, že každé dieťa čo na táboře bolo to nelutovalo

a odnieslo si kopu zážitkov. Počasie nám asi prišlo, neviem povedať, pretože síce nepršalo, ale v noci bolo veľmi chladno (niekedy iba 5 stupňov) a dni boli veľmi horúce a dusné, preto sme deťom nechávali viac času na voľný program, oddych a hygienu. Posledný deň pred odchodom domov sme mali slávnostnú vatru, pri ktorej sa sľubovalo a zároveň bol slávnostne ocenený MEDVEDÍ SKAUT – Maroš Dulovec „Banánik“. Veľmi sme sa z toho tešili, keďže je s týmto ocenením prvý z našich oddielov. Pri vatre nechýbal aj vzácny hosť – brat „Bráško“. Pri vatre sme si schuti zaspievali a nechcelo sa nám vôbec spať. Bol to pre nás nezapomenuteľný zážitok a všetci sa tešíme na ďalší rok. :D (Banánik, Meggy)

VLČIACKY TÁBOR – BÍPÍ A PARALELNÉ SVETY

21. – 26. 7. 2022

Pár pekných letných dní sme strávili opäť s našimi včielkami a vlčákmi na skautskom tábore v Liptovskej Anne.

Spolu s Bí-Pím sme 6 dní putovali rôznymi svetmi, stretávali všemožné tvory a bytosti a pri tom sme sa snažili získať naspäť všetky Kamene nekonečna, ktoré nám ukradla Ľadová kráľovná, keď sme chceli počať naše putovanie v Narnii.

Vo svete Narnie sme zažili veľa pekných chvíľ. Ako tímy sme si namalovali svoje Rukavice Nekonečna, na ktoré sme boli odhodlaní našívať si všetky zachránené kamene. Naučili sme sa rovnošatový zákon, stavať prístrešky, variť si na ohníku a spolupracovať v tíme. Avšak nečakane nás prekvapila svojou nemilou

návštevou opäť Ľadová kráľovná, ktorá zajala zopár vlčiat a chcela ich na mieste obetovať, aby upevnila svoju moc v Narnii. Našťastie práve včas prišiel lev Aslan, ktorý zobral obeť na seba, a tak zachránil zopár životov a pomohol nám získať niektoré Kamene Nekonečna. Jeho smrť neprišla Ľadovej kráľovnej moc, ale ju úplne zbavila moci.

Vďaka Aslanovi sme sa mohli opäť premiestniť do iného sveta, kde na nás čakal Jack Sparrow so svojou bandou pirátov. Piráti nás prijali medzi seba a tak sme na znak vďaky celý deň nosili pirátske pásky cez jedno oko. Spolu s nimi sme sa zúčastnili športového turnaja vo viacerých športoch, ako boli napríklad futbal, frisbee, volejbal, lakros, bedminton. Predviedli sme pirátom, ako veľmi sme talentovaní v speve, tanci a kúzelníckych vystúpeniach a dokázali sme svoje orientačné

schopnosti, keď sme po susednej dedine len pomocou hádania našli miesta, kde boli ukryté kúsky zlatej mapy, ktorá nás priviedla k ďalším Kameňom Nekonečna.

Posledné dni sme prežili vo svete Marvel superhrdinov, ktorí nás poprosili o pomoc pri záchrane sveta. A tak sa z nás stali Avengers – Spider-Man, Hulk, Captain America, Thor či Iron Man. S vlastnoručne nakreslenými tetovaniami a namaľovanými maskami na tvári sme mali super schopnosti, ktoré sme využili pri veľkej vodnej bitke. To teda bola sranda!).

Nakoniec sa nám podarilo vrátiť sa opäť do prítomnosti, získať naspäť všetky Kamene Nekonečna a pomedzi to všetko sme si boli aj zaplávať v Liptovskej Mare a užili si príjemný večer pri slávnostnej vatre:)

„BEDMINTONUJ SKAUTINGOVO“

Dňa 3. 3. 2023 si Vojtaššákovi skauti a skautky pripravili turnaj v bedmintonne pre všetky deti (skautov aj neskautov).

Pre množstvo detí sme ich museli rozdeliť do viacerých skupín a dostali netradičnú úlohu, vymyslieť si vlastný názov pre svoju bedmintonovú

skupinu. Vznikli tak názvy: Black Panther, Hilfiger, Divoké šelmy, Mladí bedmintonisti, Silní bedmintonisti
Pokračovanie na str. 46

„BEDMINTONUJ SKAUTINGOVO“

Dokončenie zo str. 45

a posledná skupinka boli „Bojovníci“, ktorí síce nevyhrali medailu ale dostali cenu za snahu a zápal v hre. Keďže máme v telocvični dva kurty a nemohli hrať všetci, skauti a skautky si okrem bedmintonu pre deti pripravili množstvo aktivít ako: viazanie uzlov, šatku, skákanie

na fit lopte, naháňačku, stolný futbal a pod. Nechýbalo ani občerstvenie, o ktoré sa postarali rodičia, pretože sme v telocvični strávili takmer celý deň. Povzbudiť nás prišli rodičia, pán kaplán Andrej Adamčák a Sr. Václava.

Traja najlepšie hráči v každej skupine nakoniec dostali za odmenu – medailu, pohár, diplomy.

Spoločne sme prežili krásny prázdninový deň plný športu, radosti a zážitkov.

Rekapitulácia – umiestnenie v skupine bedmintonistov:

Skupina Black Panther

1. miesto: Eriko Serdel
2. miesto: Patrik Serdel
3. miesto: Jakub Dibdiak

Skupina Hilfiger

1. miesto: Klára Kocúrová
2. miesto: Katarína Dibdiaková
3. miesto: Lea Bystričanová

Skupina Divoké šelmy

1. miesto: Matias Rončák
2. miesto: Veronika Rončáková
3. miesto: Nela Plaskúrová

Skupina "Mladí" bedmintonisti

1. miesto: Tomáš Grofčík
2. miesto: Anton Dibdiak
3. miesto: Jakub Grofčík

Skupina "Silní" bedmintonisti

1. miesto: Andrej Hrčkuľák
2. miesto: Lenka Malinková
3. miesto: Samuel Sumihora

Text: Magdaléna

Hrčkuľáková (Meggy)

Foto: Andrej Rončák (Žluťas)

CYKLOKLUD – CYKLISTICKÝ KLUB

Rok 2022 z pohľadu Cyklokľudu môžeme považovať za veľmi úspešný. Počas roku 2022 sme uskutočnili 4 akcie pre cyklistov a bežcov.

V tradičnom termíne na konci letných prázdnin bol prechod Zákamenským chotárom. Počasie bolo premenlivé, ale nič to nezmenilo na veľkej účasti cyklistov z celého Slovenska. Na trati sa nám vyskytli malé problémy, ktoré však nemali zásadný vplyv na priebeh prechodu. Prechod bol bikermi hodnotený veľmi pozitívne. Chceme však v tomto roku ešte viac vylepšiť zázemie prechodu ako aj trati a prilákať ešte viac cyklistov zo Zákamenného a okolitých dedín. Na našom prechode sa zúčastnili aj bikeri z Košíc alebo zo Žiliny. Druhou bikerskou akciou, na ktorej sme sa spolupodieľali, bolo organizovanie jedného kola seriálu Pumpcup 2022. Myslíme si, že to bola veľmi vydarená akcia. Avšak sme sklamaní nezaujmom Zákamencanov o ňu. V Zákamennom sa zišli tí najlepší z najlepších a bojovali o body do celkového víťazstva. Posnažíme sa v tomto roku zlepšiť informovanie verejnosti, aby sa prišlo pozrieť

a zúčastniť viac ľudí. Samozrejme, tak ako každý rok, tak aj tento, sa pred samotným pretekom uskutoční tréning pre deti vedený profesionálnym jazdcom na pumptracku.

Na športových dňoch obce Zákamenné sme v rámci súťaží zabezpečovali práve súťaž na pumptracku. Myslíme si, že ohlas u detí bol veľmi dobrý. Poslednou akciou bolo organizovanie pretekov Beh na Štibel' 2022

v rámci Oravskej bežeckej ligy. Beh sa teší obľube u bežcov najmä z Oravy. Tento rok opäť plánujeme Prechod Zákamenským chotárom, Beh na Štibel' a Pumpcup 2023. V rámci športových dní obce bude klub organizovať cyklistické súťaže. Taktiež máme v pláne udržiavacie práce na našom Filova trail a okolie pumptracku a tréningovej plochy.

Martin Kokles,
predseda klubu Cyklokľud

VOLEJBALOVÝ KLUB

Volejbal v Zákamennom sa v poslednom období nesie hlavne v duchu aktívnej práce s mládežou a vynikajúcich úspechov seniorského tímu.

6. 1. 2023 na Troch kráľov sa v Zákamennom po 2-ročnej prestávke uskutočnil tradičný vianočný volejbalový turnaj. Vo veľmi dobrej konkurencii

štyroch tímov zo Zákamenného a tímov z Oravského Podzámku, Krušetnice, Novoti a Námestova sme videli kvalitný volejbal. Na prvom mieste sa po tvrdom boji umiestnilo zákamenské družstvo „Zamakámené“, druhí boli tiež zákamencania „VKP“ a na treťom mieste skončil „TJ Tatran Krušetnica“.

Volejbalový klub Zákamenné je účastníkom okresnej Mestskej volejbalovej ligy v Námestove, kde sa pravidelne cez víkendy stretáva volejbalová špička z celého okresu. Aj v takejto tvrdej konkurencii sa naši Zákamencania nestratia a bojujú o popredné miesta v tabuľke. Veľmi dobrými výkonmi robia česť našej obci a je nutné poznamenať, že sú obávaným súperom pre každého.

Najvyššou prioritou Volejbalového klubu Zákamenné je práca s mládežou a výchova mladých talentov. Vďaka spolupráci nášho klubu a ZŠ Jána Vojtaššáka v Zákamennom prinášame deťom zo základnej školy možnosť aktívneho strávenia voľného času vo forme volejbalového krúžku. Pod vedením Petra Vrábľa sa naše deti učia základom volejbalu, zlepšujú svoju fyzickú kondíciu, ale hlavne trávajú svoj čas aktívne a v kruhu svojich priateľov.

Anton Majchrák
predseda Volejbalového klubu

Úspešné reprezentovanie zverencov na okresnom a krajskom kole ZŠ v bedminton

Krajské bedmintonové kolo v Dolnom Kubíne - 5. miesto zľava Martina Kovalová, zprava Lenka Malinková

Dňa 14. 11. 2022 sa v našej telocvični uskutočnilo Okresné kolo v bedminton žiakov a žiačok ZŠ Žilinského kraja pre školský rok 2022/2023.

Hralo sa podľa platných pravidiel bedmintonu. Súťažili dvojčlenné družstvá a sily si zmerali žiaci a žiačky v štvorhre a dvojhrách. Naši zverenci obsadili najlepšie miesta a tak postúpili na krajské kolo v Dolnom Kubíne. 1. miesto žiaci: Andrej Hrčkulák a Dávid Koval' 1. miesto žiačky: Lenka Malinková a Martina Kovalová

V dňoch 22. 11. 2022 a 24. 11. 2022 sa v Základnej škole Janka Matúšku v Dolnom Kubíne uskutočnilo krajské kolo v bedminton, na ktorom nás reprezentovali dva najlepšie tímy z okresného kola v Zákamennom. Zápas boli vyčerpávajúce a napínavé, pretože sa hralo v skupinách – každý s každým. Chceli sme vyhrať, dali sme do toho všetko, čo sme vedeli, ale museli sme skonštatovať, že súper boli lepší. Naši zverenci na krajskom kole zabojovali a dosiahli nasledovné výsledky: 2. miesto žiaci: Andrej Hrčkulák a Dávid

Koval', 5. miesto žiačky: Lenka Malinková a Martina Kovalová

Súťažiacim ďakujeme za bojovnosť a reprezentovanie ZŠ Jána Vojtašáka na krajskom kole v Donom Kubíne.

Musím však skonštatovať, že od COVID pandémie veľmi veľa šikovných detí prestalo chodiť na bedminton a šport takpovediac zavesili na klinec. Ďalším faktorom, ktorý ovplyvňuje výkonnosť hráčov je, že je veľmi veľa krúžkov a jeden bedmintonový tréning v týždni je žalostne málo. Ak sa tento stav nezmení, o chvíľu nebudeme môcť konkurovať ostatným školám, ako je napríklad Dolný Kubín, kde mávajú tréning 4 – 5 x týždenne.

Krajské bedmintonové kolo v Dolnom Kubíne - 2. miesto zľava Andrej Hrčkulák, sprava Dávid Koval'

(Pavol Hrčkulák
BK Zákamenské levy)

Z archívu » Bedmintonový klub Zákamenské levy – postup do I. ligy, sezóna 2005

Z archívu » Dibďo sklo – víťaz 1. ročníka miniligy

FUTSALOVÉ TURNAJE TJ TATRAN ZÁKAMENNÉ MUŽI – DORAST – ŽIACI

TJ Tatran Zákamenné v spolupráci so ZŠ. Jána Vojšťáka Zákamenné a Obcou Zákamenné zorganizoval túto zimu dva futsalové turnaje pre mužov a mládež. Obidva turnaje sa odohrali v telocvični Základnej školy v Zákamennom.

Seniorský turnaj s názvom TOP CUP bol organizovaný už po 5. krát v rade. Tento ročník sa konal 7. 1. 2023 s obmedzeným počtom 10 družstiev na malé technické brány formou 3+1. Týždeň pred turnajom sa bohužiaľ dva družstvá zo zdravotných dôvodov odhlásili, tak sa turnaj nakoniec odohral s ôsmimi tímami z Oravy a Kysúc, a to: Slovenský Orloj, Po Ňom!, Juniori, Janošíková družina, Mexiko, Predators, Ulica Lásky a FC Rodina. Turnaj od začiatku napovedal, že to bude napínavé až do konca.

Po odohratí dvoch základných skupín a konečnom umiestnení v nich nasledoval pavúk 1 – 4 atď. Po ktorom postúpili 4 najlepšie tímy do semifinále. Vo finále sa stretli chalani z tímu Slovenský orloj a Predators, a o 3. miesto Ulica lásky a Po Ňom!

Po napínavých zápasoch, ktoré mali kvalitu a atmosféru až do poslednej sekundy neraz rozhodovali centimetre, aby hráči prekonalí najlepšieho brankára turnaja Jakuba Klimčíka. Najlepším strelcom tohto ročného turnaja sa stal Štefan Verníček alias Ciki.

Futsalový turnaj TOP CUP » umiestnenie

Celkovým víťazom družstiev sa stal SLOVENSKÝ ORLOJ z Kysúc. Na druhom mieste skončilo družstvo PREDATORS z Oravskej Polhory. Na treťom mieste družstvo PO ŇOM! zo Zákamenného a ULICA LÁSKY po troch víťazných turnajoch za sebou tento rok obsadila 4. miesto.

Mládežnícky futsalový turnaj sa konal 25. 2. 2023 a bol rozdelený do kategórií Starších žiakov a Dorastu, bol to I. ročník. Rozpis zápasov základných skupín bol pripravený ešte pred turnajom a prispôbený programu celého dňa.

Turnaj sa odohral, tak ako seniorský na malé technické brány formou 3+1.

Do kategórie Starších žiakov sa prihlásilo 6 družstiev: TJ Tatran Zákamenné, TJ Oravská Lesná, TJ Novoť, Zákamenský futbalový zväzok, TJ Sokol Zubrohlava a Ohniví draci. V tejto kategórii sa odohrala len základná skupina, ktorá bola vyhodnotená takto: 1. miesto – TJ NOVOŤ, 2. miesto – TJ TATRAN ZÁKAMENNÉ, 3. miesto – TJ SOKOL ZUBROHLAVA.

Najlepším strelcom v kategórii U15 sa stal Dávid Vlčák z Novote a najlepším brankárom Anton Dibdiak zo Zákamenného.

Do kategórie Dorastencov sa prihlásilo 5 družstiev: TJ Tatran Zákamenné, Pokračovanie na str. 50

FUTSALOVÉ TURNAJE TJ TATRAN ZÁKAMENNÉ MUŽI – DORAST – ŽIACI

Dokončenie zo str. 49

OŠK Breza, TJ Novotř, Opava CZ, TJ Oravská Lesná.

Táto kategória odohrala zápasy v základnej skupine, z ktorej postupovali prví štyria do semifinálových zápasov. Tieto zápasy mali v sebe kvalitu a bojovnosť.

Do finále sa prebojovali TJ Tatran Zákamenné a OŠK Breza. A o 3. miesto si zahrali TJ Oravská Lesná a TJ Novotř. Umiestnenie: 1. miesto – TJ TATRAN ZÁKAMENNÉ, 2. miesto – OŠK BREZA, 3. miesto – TJ ORAVSKÁ LESNÁ.

Najlepším strelcom v kategórii DORASTENCOV sa stal hráč Oravskej Lesnej Martin Juriga

Dorast » umiestnenie

a najlepším brankárom Erik Bukna zo Zákamenného.

Spetrením obidvoch turnajov bola aj súťaž, trafiť prázdnu bránu cez celé ihrisko. Víťaz súťaže mládežníckeho turnaja dostal futbalovú loptu a víťaz medzi divákmi na seniorskom turnaji získal 0,7l pitného režimu. Turnaje hodnotíme v celku ako úspešné z hľadiska záujmu aj kvality organizácie.

Ďakujeme všetkým zúčastneným za atmosféru, ďakujeme za podporu Obci Zákamenné, Základnej škole Zákamenné a dobrovoľníkom.

Gratulujeme víťazom a tešíme sa opäť na ďalšie turnaje.

Peter Kovalčík
predseda TJ Tatran Zákamenné

Dospelí VII. liga

FUTBALOVÝ KLUB TJ TATRAN ZÁKAMENNÉ

Mužstvo prípravky U11 pod vedením trénera V. Beňuša získalo v jesennej časti 17 bodov za 5 výhier, 2 remízy a 5 prehíer. Výkony našich najmladších chlapcov sa od zápasu k zápasu zlepšovali, čoho výsledkom boli dve krásne výhry nad TJ Novot' a TJ Tatran Oravské Veselé, v oboch prípadoch 5:1.

Mužstvo mladších žiakov U13, pod vedením trénera M. Floreka získalo v jesennej časti 22 bodov, za 7 výhier, 1 remízu a 1 prehru. Práve prehru v poslednom kole v Brezovici 1:0, stála našich chlapcov prvé miesto v tabuľke. Veríme, že v jarnej časti chlapci zabojujú o 1. miesto v tabuľke.

Od sezóny 2022/2023 máme v súťaži prihlásených aj starších žiakov U15, ktorí pod vedením trénera M. Buckulčíka získali ako nováčik v súťaži 24 bodov, za 7 výhier, 3 remízy a 4 prehry. Starším žiakom patrí po jesennej časti

Pokračovanie na str. 52

Starší žiaci U15

Mladší žiaci U13

Dorast U19 V.liga

FUTBALOVÝ KLUB TJ TATRAN ZÁKAMENNÉ

Dokončenie zo str. 51

6 miesto, pričom veríme, že na jar dokážu svoje výkony zlepšiť a stúpať v tabuľke smerom nahor.

Mužstvo dorastu U19 po minuloročnom postupe do V. ligy v súťaži neskľamalo. V jesennej časti získalo 22 bodov, za 6 víhier, 4 remízy a 4 prehry. Mužstvo prešlo pred začiatkom súťaže veľkými hráčskymi zmenami, čo sa odzrkadlilo aj na výsledkoch. Chlapci si museli zvyknúť na vyššiu úroveň futbalu a zlepšiť prístup k tréningu a disciplínu. Po dobrej zimnej príprave chceme na jar zabojsovať o top 5.

Mužstvo mužov pod vedením trénera P. Kocúra získalo v jesennej časti 25 bodov za 8 víhier, 1 remízu a 4 prehry, pričom po prvých 5 kolách bolo naše mužstvo bez prehry na prvom mieste. Všetci pevne veríme, že mužstvo okolo nestarnúceho J. Michaligu, sa v jarnej časti zomkne a zabojuje o čo najvyššie umiestnenie.

Po jesennej časti sa rozhodol v pozícii predsedu klubu skončiť E. Kakus. Chcem sa mu aj touto cestou poďakovať za roky práce, ktoré dal futbalu v Zákamennom. Taktiež poďakovanie patrí obci a pánovi starostovi P. Klimčíkovi za podporu v ťažkých časoch všeobecného zdravovania a trénerom, ktorí svoju prácu vykonávajú zadarmo, v rámci svojho voľného času. **Ing. Tomáš Rončák,** predseda Futbalového klubu

Prípravka U19

Futbalový krúžok 1. stupeň

Účastníci Štefanského stolnotenisového turnaja, 26. 12. 2023

STOLNÝ TENIS – ŠTEFANSKÝ TURNAJ

Po dvojročnej prestávke, ktorá bola spôsobená ochorením Covid 19 sa opäť uskutočnil ďalší ročník Štefanského stolnotenisového turnaja, 26. 12. 2023, ktorý je organizovaný pod záštitou TJ Tatran Zákamenné a obcou Zákamenné, ktorá nám poskytla priestory v novom kultúrnom dome.

Turnaj mal jednu kategóriu, pričom sa prihlásilo 20 súťažiacich. Všetci hráči boli zo Zákamenného, okrem jednej ženy z obce Novot (Stanislava Poletová), ktorá svojím šarmom a hrou potrápila mužské zastúpenie a bola

veľmi pekným spestrením turnaja.

Súťažiaci boli rozdelení do 4 skupín po päť hráčov, kde po odohratí základnej skupiny postúpili prví štyria hráči do pavúka. Zápas v skupine sa hrali na dva sety a zápasy v pavúku sa hrali na tri víťazné sety.

Víťazom turnaja sa stal Dávid Romaňák, ktorý vo finále porazil Martina Žatkuliaka. O tretie miesto sa pobili František Jašica a Juraj Michaliga, kde bol úspešnejší František Jašica. Na všetkých hráčov čakala chutná klobása a malé občerstvenie. Turnaj hodnotíme ako veľmi úspešný, pričom všetky zápasy mali svoj náboj,

hrali sa fair play a niektoré dokonca boli veľmi emočné.

Všetkým hráčom ale aj divákovi ďakujeme za účasť a už teraz sa tešíme na ďalší ročník.

Nakoniec chcem uviesť, že súťažné družstvo v stolnom tenise TJ Tatran Zákamenné „A“ hrá v súčasnosti 8. ligu, kde sme umiestnení na 5. priečke. Aj v budúcom súťažnom ročníku by sme chceli hrať Oravskú stolnotenisovú ligu a ďalší z cieľov je pritiahnuť deti a mládež k tomuto krásnemu športu formou školského krúžku.

Dušan Polťák,
predseda Stolnotenisového klubu

VEREJNÉ KORČUĽOVANIE OBCE ZÁKAMENNÉ

Obec Zákamenné, TJ Tatran Zákamenné v spolupráci s TJ Or. Lesná, pre Vás aj túto zimnú sezónu pripravili verejné korčuľovanie, ktoré bolo pre všetkých Zákamenčanov zadarmo.

Korčuľovanie bolo vyhradené každú stredu počas sezóny od Novembra 2022 do Marca 2023, časovo 16:30 hod. – 18:00 hod.

Bol to druhý rok, čo sa na hokejovom štadióne v Oravskej Lesnej konala

táto športovo-produktívna vec. Sme radi, že záujem o korčuľovanie nielen v našej obci vzrástol.

Hlavným cieľom je ponúknuť našej mládeži a verejnosti možnosti športovať, stretávať sa, a akýmkoľvek spôsobom pohybovať.

Snažiť sa vytvoriť čo najideálnejšie podmienky.

Verejného korčuľovania sa zúčastňujú deti, dospelí, tínedžeri aj rodiny.

Časť klziska je vyhradená pre hokejistov, ohraničená malými čiernymi

mantinelmi a väčšia plocha je poskytovaná pre voľné korčuľovanie. Pre začiatočníkov sú k dispozícii brány na udržanie rovnováhy, niet sa čoho báť. Priestor je určený aj pre doprovod bez korčulí. Veríme, že aj budúci rok bude táto spolupráca pokračovať. Všetky informácie o športe v Zákamennom nájdete na FB stránke: TJ Tatran Zákamenné a web stránke: www.zakamenne.sk

Predseda TJ Tatran Zákamenné
Peter Kovalčík

Cesta na majstrovstvá sveta až do Kazachstanu a rovno k písomným maturitám

Benjamínovi sa podarilo aj tento rok nominovať na vrcholové podujatia, ktoré sa uskutočnili ešte pred Vianocami v Osrblí.

Deň pred stužkovou slávnosťou odlietal na prípravu do Švédska – Idra.

Prvé IBU CUP preteky sa konali v Martelli (Taliansko). Benjamín tu rozbiehal prvé medzinárodné preteky, kde podal veľmi dobrý výkon a aj napriek 2 chybám ukázal svoju bojovnosť, keď ho klasifikovali na 43. mieste. Škoda, že urobil dve chyby. S jednou mohol dokonca útočiť na postup do finále. Bolo to jeho maximum v pretekoch IBU, no isteže asi chcel tie body.

Z Martelu sa presunul do Obertilliachu tesne pred Vianocami, kde si Benjamín prvýkrát vybojoval prvé body.

Benjamín sa medziročne výrazne zlepšil v bežeckej stope, takže všetci v tíme dúfali, že keď sa už bežecky dostal vo vytrvalostných pretekoch do Top 50, mohol by ešte o pár priečok vyjsť hore a keď k tomu naozaj pridá dobrú streľbu, už to musia byť body a prekované životné maximum (43.). Potvrdilo sa to. V úvode mal 47. beh, dal rýchlu nulu a bol šestnásty. V druhom kole to už nebolo ideálne, keď prišla jedna chybička. Tá ho odsunula na 27. priečku, no pre znova trochu pomalšie posledné kolo ešte padol na konečné 31. miesto (+1:52). No pre Benjamína je to výborný výsledok a povzbudenie k ďalšej práci.

Benjamín dostal dôveru zo zväzu a dostal sa na IBU CUP medzi seniorov v Osrblí, kde najlepšie obstál v štafete. V zložení Matej Kazár, Benjamín, Júlia Machyniaková a Ema Kapustová si na domácej pôde vybojovali krásne 9. miesto. Najviac nás tešilo, že nás prišlo povzbudiť aj pár Zákamenčanov. Bol to veľký úspech a povzbudenie do ďalšej práce, nakoľko vekový rozdiel medzi seniormi bol až 20 rokov. Patrili sme medzi najmladšie štafety.

IBU CUP – Haanja (Estónsko) 24. miesto, štafeta 10. miesto

Benjamín v decembri prekvapil medzisezónnym zlepšením, pretože najmä bežecky bol na tom slabšie.

Dnes prežil najlepší deň doterajšej kariéry, keď sa mu podarilo prvý raz v medzinárodných pretekoch streliť 0+0 a dostal sa na 24. miesto (+1:32). Na strelnici mu to neskutočne sadlo, keď bol štvrtý najrýchlejší za 52 sekúnd, čo sa dá k špičke zaradiť aj vo Svetovom pohári. Čo ho jedine odsunulo dozadu, bol beh, ktorý ešte nemá taký silný, postupne nakúpil 35, 38 a 49 sekúnd. Vo výsledku to bol 49. bežecký čas. Trošičku si ale polepšil oproti Obertilliachu z decembra. Vidí, že Top 20 by nemusela byť nereálnym cieľom, snád' sa mu to poradí a ďalšie dva roky bude môcť pracovať na tom, aby sa tlačil do Top 10.

U Benjamína je to 24. miesto prakticky maximum možného. Veľmi nás prekvapilo a pre Benjamína to bola veľká motivácia.

Benjamínovi v Haanje parádne sadla aj štafeta, kde mu tréner veril a nasadil ho na prvý úsek, kde spolu s tímom (Borguľa, Cesnek a Ilavský) si vybojovali 10. miesto. Benjamín prvé kolo zvládol bez problémov, na strelnicu prišiel v kontakte s čelom.

Streľbu zvládol za 25s, celkovo na trati dostal iba 17 sekúnd, teda podal naozaj skvelý výkon. Benjamínovi sa podarilo najlepšie zvládnuť štafetu, čo bola pre neho ďalšia motivácia.

MEJ Madona (Lotyšsko) – Majstrovstvá Európy Benjamínovi okrem štafety vôbec nesadli. V štafete opäť dostal dôveru od trénerov a nasadili ho na prvý úsek. Bežecky aj strelecky mu to veľmi sadlo, s tímom si vybojovali 10. miesto.

Z individuálnych pretekov skončil na 82. mieste (1-2-1-2) a v šprinte na 70. mieste (1-1) spomedzi 132 juniorov.

Vyvrcholením sezóny boli MS v Shu-chinsku (Kazachstan).

Niektoré preteky Benjamínovi sadli, niektoré nie. Počasie v Kazachstane bolo nevyspytateľné, vietor, mráz i sneh robili svoje. Aj napriek všetkému si Benjamín odnášal ďalšie body a pekné 27. miesto vo vytrvalostných pretekoch (1-1-0-1).

Benjamín po dlhej ceste a pár hodinách spánku sa rovno posadil k písomným maturitným skúškam.

Klobúk dole a veľká gratulácia k pekným výsledkom. Zároveň ďakujeme aj za vzornú reprezentáciu našej obce.

17. ROČNÍK ZÁKAMENSKÝM GRŮŇOM

Košíc, z okolia, vrátane domácich. Najmladším účastníkom bol 7-ročný Jakub zo Zákamenného. Pešo prešiel úctyhodných 15 km. V cieľi ho čakala sladká odmena:-) Najstarším účastníkom bol pán Ľubomír z Trnavy, ročník 1946. Aj na neho si odmena počkala v podobe oravskej hafirovice.

Som veľmi rád a teším sa z toho, že tento už v poradí 17. ročník dopadol šťastne a že sme ho nezrušili.

Taktiež v mene organizačného výboru sa chcem touto cestou poďakovať všetkým organizátorom, kuchárom, personálu v kultúrnom i na občerstvo-vačke, skautom a všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričínili k vytvoreniu tejto skvelej akcie. Osobitne ďakujem všetkým sponzorom,

ktorí nás podporili finančne alebo materiálne!

S úctou a práním všetkého dobrého

Peter Grofčík

Zdravím Vás, priatelia,
účasť na tohtoročnom lyžiarskom prechode Zákamenským grúňom, ktorý sa konal 18. 2. 2023, mnohých žiaľ odradilo nepriaznivé počasie.

V skutočnosti a vďaka Bohu to bolo celkom inak.

Doobeda vôbec nepršalo, občas nejaká kvapka a až na obed začal padať jemný dážďik. Dokonca ani vietor nefúkal...

Musím povedať, že ani sneh nebol najhorší a išlo sa na moje prekvapenie celkom fajn.

Počet zúčastnených, ktorí sa nedali odradiť, bolo 200. Prišli bežkári z Moravy, Trnavy, Topoľčian, z Kysúc,

HOKEJOVÝ KLUB ZÁKAMENNÉ

Za účasti siedmich mužstiev z Oravy a Kysúc sa odohral v poradí už 38. ročník OHS v skupine B.

Cieľom nášho hokejového mužstva bolo vylepšenie štvrtého miesta z posledného ročníka aspoň o jednu priečku. Tieto plány však narušil už samotný začiatok súťaže, keď sme prehrali úvodné tri zápasy vždy o gól. V nasledujúcich zápasoch prišli na rad aj víťazstvá, ale nedokázali sme podávať vyrovnané výkony a striedali sa lepšie zápasy s horšími. Z hľadiska konečného umiestnenia sme nezvládli dôležité zápasy s mužstvami zo stredu tabuľky, aj keď vo viacerých zápasoch sme boli lepším tímom, ale doplatili sme na nepremenené šance a preto dve kolá pred koncom sezóny to vyzerá na piate miesto. Pozitívnym momentom celej sezóny nášho mužstva bola účasť a celkové víťazstvo na 6. ročníku vianočného turnaja, kde sa

nám podarilo vyhrať všetky zápasy s inkasovaním iba jediného gólu. Turnaja sa zúčastnili HK Nová Bystrica, TJ Zákamenné, TJ Oravská Lesná B a HK Novotň sa na zimnom štadióne v Oravskej Lesnej uskutočnil po dvojročnej prestávke 6. ročník turnaja súťaže OHS-B.

Vítazom sa stali hokejisti TJ Zákamenné, keď sa im podarilo vyhrať všetky zápasy s inkasovaním iba jediného gólu. HK Nová Bystrica nastrielať najviac gólov v turnaji, ale stačilo to iba na druhé miesto. Na treťom mieste skončili hokejisti TJ Oravskej Lesnej B a na štvrtom mieste sa umiestnili hráči HK Novotň.

Napriek tomu z celkového hľadiska hodnotenia sezóny prevláda mierne sklamanie a v ďalšej sezóne sa chceme pohybovať v hornej polovici tabuľky a prilákať na tribúny viac našich fanúšikov.

Matej Račák
predseda Hokejového klubu

JUBILANTI ZÁKAMENNÉ

v roku 2023

95 rokov

Emília Teluchová

94 rokov

Kamila Fafejtová

Kristína Kovalová

90 rokov

Teofil Žatkuľák

Kristína Sochuláková

Jubilanti v roku 2023

85 rokov	9
80 rokov	17
75 rokov	33
70 rokov	34
65 rokov	47
60 rokov	67
55 rokov	66
50 rokov	71
45 rokov	65
40 rokov	79
35 rokov	91
30 rokov	108

V roku 2023 sa narodilo

9 – chlapcov: Jaroslav, Matej, Alex, Samuel, Andrej, Samuel, Oliver, Krištof, Matej

7 – dievčat: Sára, Patricia, Ema, Karolína, Nela, Eliška, Alžbeta

Odpočinutie večné daj im, Pane

† Ján Kostolňák 3. 1. 2023
† Apolónia Florková 14. 1. 2023
† Ľudovít Srogoň 29. 1. 2023
† Margita Balúnová 6. 3. 2023
† Helena Smolejová 15. 3. 2023
† Vladimír Smolka 24. 3. 2023
† Václav Polták 27. 3. 2023